

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Italija grozi vsemu vsetu

Eksodus italijanske in abesinske delegacije - Usodna napetost v Ženevi - Italija sprejme vojno proti vsakomur - Komentarji tiska - Pritisk Skandinavcev

ZENEVA, 7. septembra. Razvoj izrednega zasedanja sveta Društva narodov postaja vedno bolj kočljiv in vse kaže, da stoji Ženeva pred tako težnimi odločitvami, kakor še nikoli v vseh letih obstoja D. n. Na zadnji govor italijanskega delegata barona Aloisia je odgovoril vodja abesinske delegacije, francoski prof. Jeze, ki je zavrnil odločno vse italijanske argumente in zahteval takojšnjo uporabo tretje točke 15 člena pakta Društva narodov, ker proti Abesiniji največja nevarnost. Svet naj takoj brez odlašanja sklepa o zadevnem sporu, ker je intervencija absolutno nujna. Abesinija je pripravljena sprejeti vse reforme in nasvete, ki bi jih predlagal svet Društva narodov. Zato pa naj svet sprejme tudi vso odgovornost za razvoj dogodkov. Abesinija zahteva takojšnjo zaščito neodvisnosti in integralnosti proti vojski, ki jo zbira Italija. Društvo narodov naj imenuje odbor, ki naj takoj stavi svetu svoje predloge. Abesinija sprejme vsako razsodišče, ki prepreči vojno. Gre za to, ali more kaka država računati na zaščito Društva narodov pred veliko sosedo ali ne? Abesinija bo neglede na sklepe branila svojo neodvisnost in s tem tudi mirovna načela, kajti vojna v vzhodni Afriki se lahko razširi v splošni svetovni požar.

Govor abesinskega zastopnika je pa užalil italijansko delegacijo, ki je zapustila sejno dvorano in se odstranila, vendar je še nadalje ostal v Ženevi. Nato je predsednik sveta Litvinov svaril pred nevarnostjo, ki grozi svetu zaradi italijansko-abesinskega spora. Vojna bi pomenila očitno kršitev in popoln razpad Društva narodov, bila pa bi hkratu tudi nevarna vzgled za bodočnost. Razmere v Abesiniji res niso najboljše, toda to še nikakor ne opravičuje nikogar do kakšne vojaške

akcije. Nato se je predlagalo izvoliti posebno komisijo petih držav, ki naj prouči material in stavi končne predloge. Italija je protestirala proti izvolitvi Francije in Anglije, češ, da sta sami na zadevi zainteresirani. Abesinija pa je protestirala proti zavlačevanju končne odločitve in je zaradi tega tudi njena delegacija zapustila sejno dvorano. Ob odsotnosti Italijanov in Abesincev je bil nato izvoljen odbor, ki ga tvorijo zastopniki Francije, Anglije, Španije, Poljske in Turčije.

Italija se ne vda

RIM, 7. septembra. V zvezi z napetostjo v Ženevi piše »Gazetta del Popolo«, da bo Italija izvedla svoje ukrepe proti Abesiniji z voljo ali proti volji Društva narodov. Glede sankcij pravi, da bo sedaj D. n. moralo pokazati svojo pravo barvo in povedati, ali je za mednarodno sodelovanje v Evropi važnejša Abesinija ali Italija. Društvo narodov naj pove, ali mu je ljubša kratka vojna v Afriki ali nova svetovna vojna. Italija bo odgovorila na sankcije z vojno proti vsaki državi, ki bi se jim pridružila. To bo strašna vojna z vsemi modernimi sredstvi, strašna tudi za tiste, ki se zaradi oddaljenosti čutijo varne. »Stampa« pa grozi z zapustitvijo Ženeve za vedno.

Komentarji tiska

LONDON, 7. septembra. Angleški tisk piše o položaju v Ženevi zelo rezervirano, daš splošno naglašja, da je položaj zelo resen. Vsi listi brez izjeme pa naglašajo, da mora Anglija ostati neomajno na svojem dosedanjem stališču. Brez obzirno napadajo Italijo samo »Times«, ki pravijo, da je italijansko stališče, da

se ne more pogajati z Abesinijo v Društvu narodov, popolnoma nesprejemljivo. To stališče je izivanje. Italija je svoječasno sama priporočila sprejetje Abesinije v Društvo narodov, daš so bile razmere v Abesiniji pred 12 leti prav takšne, kakršne ko danes in katere kritizira sedaj italijanski memorandum. »Daily Herald« pa pravi, da morejo rešiti mir samo sankcije, ki naj bodo obvezne za vse države, vključene v Društvo narodov. Drugače pa presoja zadevo francoski tisk, ki se boji poloma v Ženevi in je zaradi tega zelo vznemirljen. Pertinax piše v »Echo de Paris«, da se spor med Abesinijo in Italijo lahko pretvori vsak hip v spor med Italijo in Društvom narodov. To se da preprečiti samo na ta način, da Društvo narodov preneha tretirati enako Italijo kakor Abesinijo.

Skandinavska grožnja

ZENEVA, 7. septembra. V skandinavskih državah se e pojavilo odločno zadržanje javnega mnenja, ki zahteva, da vse skandinavske države izstopijo takoj iz Društva narodov, ako ta ne sprejme sklepe, ki naj preprečijo napad na Abesinijo, ali pa vsaj uvedejo sankcije proti Italiji. Severne države ne smejo prevzeti soodgovornosti za tako opustitev, ki bi Društvo narodov spremenilo v instrument najslabše politike nasilja. Tudi mednarodni odbor za obrambo abesinskega naroda je poslal Društvu narodov spomenico, v katerem zahteva spoštovanje mednarodnih pravic in pogojev, v prvi vrsti statuta Društva narodov, potem pa obrambo ljudstva Abesiniji in ljudstva Italije, naposled pa obrambo miru.

horiu, se kaže vedno bolj kot pričetek novega političnega razvoja, čegar dalekosežnosti sedaj še ni mogoče popolnoma oceniti. Opozorila je vse jugoslovanske elemente v državi na resnost političnega položaja in se izkazala upravičeno kot ukrep prvovrstnega političnega pomena. Njen programski značaj se v široki politični javnosti vedno bolj vpoštevja in njen poziv »Pravi Jugoslavlani vkup!« ima vedno večji odziv.

Tako postaja pohorska resolucija podlaga za novo zbiranje jugoslovanskih elementov in bo tudi v narodnem predstavništvu samem postala program za dalekosežne pregrupacije. Zadnje dneve se vrše živahne konference posameznih političnih skupin in na vseh konferencah se povsod izraža pripravljenost sodelovati pri novi koncentraciji jugoslovanskih elementov. Voditelji političnih akcij stoje na stališču, da je ta koncentracija potrebna, da pa se mora pri tem izvesti prečiščenje in se odstrani nevarnost eventualnega bodočega zlorabljanja jugoslovanske ideje.

Zanimivo je, da se je pod vtisom splošnega razpoloženja izrekla za jugoslovansko koncentracijo tudi konferenca bivših radikalov, ki se je vršila na pobudo bivšega notranjega ministra Velje Popovića. Prav tako je pa

tudi Jevtičev klub izrazil pripravljenost podpreti skupni nastop vseh jugoslovansko orientiranih poslancev narodne skupščine. Klub je izjavil, da je nastala zaradi razmer v državi, ki povzročajo velike skrbi, najnujnejša potreba, da se vrne vera v avtoriteto ene in nedeljive države, da bi se tako v najvišjem interesu jugoslovanske nacije čimprej premagali zmešnjava in vznemirjenost, ki sta zajeli najširše sloje. Zato je treba podpirati in organizirati vse pozitivne jugoslovanske nacionalistične sile v narodnem predstavništvu in med narodom. V tem oziru se prepuščajo vodstvu kluba proste roke. Nadalje je Jevtičev klub obsodil načrt nove rešitve ureditve kmečkih dolgov in drugih gospodarskih vprašanj, ki ne zadovoljuje kmečkih ne drugih interesov.

Razprtije srbskih zemljoradnikov

Srbski zemljoradniki, ki nikoli niso predstavljali posebno važne politične skupine, so v zadnjem času razcepljeni kar na štiri dele. Ena je za stopitev z demokrati (Davidovič) ali Hrvati (Maček), druga za radikalno, levičarsko usmerjeno razredno borbo, tretja za samo stožno akcijo v smeri nacionalizma, četrta se pa prav za prav niti še ni docela jasno deklarirala. Skupina Voje Lazića in dr. Stajić, ki je po svojih narodnih poslancih zaenkrat priključena še Jevtičevemu klubu, je za samostojno akcijo zemljoradnikov na starem notranjepolitičnem programu (proti federalizmu) in proti združitvi z demokrati. Ta razcepitev že itak malo stranko še bolj slabi in s tem le še povečuje zmedo v »zdravni« opoziciji.

Domači ocvirki

Glasilo »Jugoslovenske radikalne zajednice« za dravsko banovino »Slovenec« rad beleži to in ono, pa če je zgodba še tako krvava in še tako brezpomembna. Zdi se, da je to glasilo trenutno tako zaposleno z raznimi političnimi vprašanji, da še sedaj ni bilo časa in prostora, da bi objavilo kakšen članek o tako mogočni obmejni manifestaciji, kakor je bil narodni tabor na Poljani pri Prevaljah. Pozabljenost, ali kaj drugega...?

Tiskarski škratek...? Tukajšnja »Nedelja«, tednik za versko življenje in glasilo katoliške akcije, piše v svoji številki dne 1. tm. ob priliki proslave rojstnega dne Nj. Veličanstva kralja Petra II. sledeče opozorilo: »Prvi petek v mesecu (t. j. 6. septembra. — Op. uredništva) ob pol 6. in zvečer ob 19. pridiga v čast presv. Srcu Jzusovemu. Radi godovnega dne Njegovega Visočanstva prestolonaslednika bo ob 8. slovesna služba božja.« (Podčrtani mi.)

STOJADINOVIĆ V BEOGRADU.

BEOGRAD, 7. septembra. Dr. Milan Stojadinović se je včeraj jutraj vrnil iz Pariza in Ženeve in bil takoj nato sprejet pri knezu namestniku Pavlu.

NEMIRNA ŠPANIJA.

MADRID, 7. septembra. Ker pripravljajo španski levičari za obletnico revolucije nove akcije, je vlada odredila najobsežnejše varnostne ukrepe.

EVROPSKI ČASTNIKI V ABESINJI.

ADIS ABABA, 7. septembra. Semkaj je prispela posebna švicarska vojaška misija 12 častnikov, ki bodo reorganizirali abesinsko topništvo. Prispele so sem pa tudi 4 francoski častniki kot instruktorji abesinske vojske.

Otrok živ zgorel

Tragična smrt otroka pri požaru v Statenbergu pri Makolah

Pri posestniku Cirilu Skledarju, ki ima svojo hišo v Statenbergu, na bregu polure od Makol, je pričela goreti v času, ko so vsi spali, hiša, ki je bila lesena in krita s slamo. Ogenj je prešel na gospodarsko poslopje. Stanovanjsko in gospodarsko poslopje sta pogoreli do tal. Goreti je začelo okrog 8. zvečer, ko so že vsi domači spali. V hiši so bili stara mati, Skledarjeva žena in trije otroci. Očeta ni bilo doma, ker je zaposlen pri neki žagi v Poljčanah in prihaja šele pozno zvečer domov. Prva se je zbudila mati in opazila, da v hiši gori. Takoj je zbudila staro mater, nato pa otroke. Pohite-

la je nato v hlev, da reši še živino in za njo so stekli otroci. Ko je rešila živino in se vrnila, je pa opazila, da najmlajšega 2 in pol letnega sinčka ni. Videla je le, kako so pri oknu hiše stali ljudje in kričali. V plamenih so v notranjosti hiše ugledali 2 in pol letnega otroka, ki so ga objemali plameni in stegajočega svojih ročic proti ljudem, da bi ga rešili. Že v naslednjem trenutku pa se je tramovje sesulo in pod seboj pokopalo ubogega otroka, ki so ga zoglenega izvlekli iz pororišča. Žalostna smrt ubogega otroka je zbudila pri vseh toplo sočutje.

Na tističu domače politike

Zmagovit pohod nacionalne ideje

Načela pohorske deklaracije jugoslovanskih nacionalistov dobivajo vedno več pristašev

Ožji odbor pohorske nacionalistične akcije z g. ministr. dr. A. K r a m e r j e m na čelu je imel v četrtek in petek v Beogradu več sestankov in posvetovanj z vodilnimi člani narodne

skupščine in senata. Ta posvetovanja so bila deloma tudi v zvezi z današnjo konferenco narodnih poslancev in senatorjev JNS, ki so člani glavnega odbora stranke. Akcija, započeta na Po-

Mariborske novice

Obmejni Maribor je vnovič prisegel zvestobo svojemu mlademu kralju

Nad vse slovesno praznovanje rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. - Veličastna manifestacija na Glavnem trgu Slovesne molitve za srečo mladega kralja - Parada vojaških čet

Ko se vrše mogočne proslave v naši državi, nikdar ne zaostane naša obmejna prestolnica za drugimi mesti. Ko pa se je včeraj prvič praznoval rojstni dan našega miljenega kralja, je bil naš Maribor prav gotovo med prvimi, ki se je z vsem srcem oklenil vzvišenega slavljenca in mu znova prisegel popolno vdanost in zvestobo. Z vse severne meje so romale vroče in iskrene želje in molitve v njegovemu prestolu in obsipale njega, ki mu je usoda odločila že v otroških letih, da bo voditelj vsega jugoslovanskega naroda, da bo veren naslednik svojega pokojnega velikega očeta, ki je preli svoj junaško kri za srečo in dobrobit mogočne Jugoslavije.

Impozanten nočni spreved

Svečano se je naš Maribor pripravil na rojstni dan svojega mladega kralja. Že na večer pred praznikom se je odelo mesto v zastave. Hud nalič, ki se je vsipal v mraku iz gostih oblakov, ni motil zavednih Mariborčanov, da se ne bi uvrstili v napovedani slavnostni spreved. Pod dežniki se je zbiralo tisočero članstvo najrazličnejših mariborskih organizacij na odrejenem kraju. V prekipajočem razpoloženju in navdušenju je krenil mogočni spreved z Jugoslovanskega trga po Maistrovi in Kopitarjevi ulici, po Aleksandrovi cesti skozi Slovensko in Gosposko ulico na Glavni trg. Skoro vsa okna hiš ob ulicah, kjer se je pomikal spreved, so bila razsvetljena z lučkami in lampijončki. Nekatere izlozbe so bile okrašene in svečano razsvetljene. Tisoči občinstva so tvorili gost špalir, med katerim se je ves čas pomikal spreved med živahnim vzklikanjem kralja, kraljevskemu domu in Jugoslaviji. Na čelu spreveda je bila močna sokolska konjenica in fanfare. Sledila je vojaška godba, za katero so prvi korakali mestni župan dr. Lipold, oba okrajna glavarja dr. Senekovič in Makar ter šef policije Radošević. Nato so se vrstili predstavniki ostalih oblasti, občinski zbor, Sokoli, gasilci in v močnih skupinah članstvo ostalih organizacij in drugo zavedno občinstvo. V sprevedu je igralo koračnice sedem mariborskih godb. Gasilci so nosili prižgane plamenice in je bil naravnost mogočen pogled na prelivaločo se reko po mestnih ulicah, ki jih je umival nalič za naličom.

Ves mogočen spreved se je razlil na prostorni Glavni trg, ki je žarel v tisočero električnih lučeh. Kako že dolgo ne, je bil slavnostno razsvetljen magistrat, na stolpu pa so žarele inicialke slavljenčevega imena »P. II.« Kljub dežju je bilo zbranih na trgu nad 10.000 zavednih Mariborčanov, ki so vztrajali do konca nepozabne manifestacije. Po razvrstitvi so zadonele sokolske fanfare, pevski zbori Ipavčeve župe pa so pod vodstvom g. Albina Horvata zapeli mogočno Jenkovo »Molitev«. Z balkona na magistratu je nato nagovoril mestni župan g. dr. Lipold zbrane množice takole:

Dragi mariborčani!

Jutri praznuje Nj. Vel. naš kralj Peter II. svoj prvi rojstni dan kot kralj Jugoslavije. V bolji, ki je zajela naše duše, v tugi, ki je legla na ves naš narod ob smrti blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, vidimo svetli žarek, up naše bodočnosti v osebi njegovega sina, našega mladega kralja.

Sto let je minilo, kar je njegov praded Karadžorže vožd, položil prve trdne temelje naši svobodi. Dedu našega vzvišenega kralja, kralju Petru I. velikemu osvoboditelju je bilo usojeno, da je v junaških podvigih svoje vojske in naših dobrovoljcev združil Srbe, Hrvate in Slovence v veliko, mogočno državo. Njegov sin, nepozabni naš blagopokojni kralj je vse svoje velike državniške sposobnosti

posvetil utrjevanju in ureditvi Jugoslavije. V vršenju sojega dela je padel kot žrtev sovražnikov mirnega napredka svoje Jugoslavije. Zla usoda nam ga je vzela sredi njegovega dela.

V težkih časih živimo. Veliki testament blagopokojnega kralja nas kliče in poziva, da vsi složno prevzamemo velike njegove naloge, da složno posvetimo vse svoje sile velikim njegovim ciljem v srečo in dobro Jugoslavije.

Ljubezen in vdanost, ki smo jo do njega gojili, smo prenesli na njegovega vzvišenega sina. Naj nas druži in spaja ta vdanost in ta ljubezen. Okoli njegovega prestola kralja Jugoslavije se združimo vsi v trdni volji, da bomo z vsemi svojimi moralnimi in fizičnimi silami čuvali dedščino njegovega velikega očeta.

Bolj kot kdaj je treba, da vsak posameznik in vsi skupaj posvetimo vso svojo skrb dobrobiti domovine, da bo naš mladi kralj, ki ga vodi ljubeča roka njegove vzvišene matere, Nj. V. kraljice Marije, nekoč srečen prevzel žezlo Jugoslavije v svoje roke. Naj mu bodo usojeni lepi dnevi in Jugoslaviji, v koje temelju počiva ob stotisočih žrtvih tudi poslednja najtežja, naj bo usojena srečna bodočnost. Živel naš dragi kralj Petar II. — Živel ves naš vzvišeni kraljevski dom!

Županovemu vzkliku so se pridružile množice na trgu in s prav tako ogromnim navdušenjem je bila sprejeta brzojavna čestitka, ki jo je v imenu Mariborčanov poslal Nj. Vel. kralju Petru II. župan g. dr. Lipold. Ko je vojaška godba zaigrala državno himno, so zopet zapeli pevski zbori. Sokolske fanfare so naznanile konec mogočne manifestacije in zbrane množice so se polagoma razšle med navdušenim vzklikanjem.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje S. br. 15.485 od 25. V 1935

Zagonetna vožnja in vrnitev

Krvav neznanec v avtotaksiju - Skok iz hotela in odjaja v bolnišnico

V četrtek proti večeru je pristopil k avtoizvoščku Francu Supaniču na kolodvoru neznan moški, ki je bil po obrazu ves krvav, v roki pa je imel nabit samokres. Neznanec je zahteval, da ga šofer odpelje do St. Ilje. Supanič si ni vedel drugače pomagati, pa je ugodil neznančevi zahtevi. Med vožnjo je imel krvavi mož ves čas samokres v roki in pazil na vsak šoferjev gib. Seveda je bil Supanič v smrtnem strahu in je komaj čakal, da dospe na cilj. V St. Ilju je neznanec izstopil, ne da bi plačal potnino. Zahteval je, da mu šofer iz nekega mariborskega hotela pripelje še njegovo prtljago. Supanič je res odbrzel v Maribor, toda ne po prtljago, marveč na policijo, kjer je javil zanimivo zadevo. Takoj so o dogodku obvestili orožnike v St. Ilju in obmejne oblasti, toda krvavega skrivnostneža še niso mogli izslediti. Zanimivo je, da je neznanec res prenočil v nekem mariborskem hotelu, kjer se je prijavil pod imenom Mate

Salommel. Oblasti si prizadevajo, da bi skrivnost razjasnile. Sumijo, da je neznanec izvršil kje kak zločin, ker je bil popolnoma krvav.

Policija je menila, da je neznanec že pobegnil preko meje, ko je včeraj popoldne zabrnel telefon in dobili so obvestilo, da se je krvavi neznanec vrnil v hotel po svojo prtljago. Že nekaj minut nato so možakarja aretirali. Je to 23-letni delavec Mate Salammec iz Bielo-vara. Pri zaslišanju je povedal, da je prenočeval v hotelu z neko žensko. Zjutraj okoli 4. ure je pregledoval svojo avtomatično pištolo, pa je pri tem tako nespretno ravnal, da se mu je sprožila. Tega se je Mate tako prestrašil, da je skočil skozi okno s prvega nadstropja in se z avtoizvoščkom odpeljal v St. Ilj. Pri skoku pa je zadobil več ran po obrazu in je močno krvavel. Po zaslišanju je bil Mate tako slab, da so ga morali odpremiti v tukajšnjo bolnišnico. Zadeva pa je vednarle še vedno zagonetna.

Pretresljiva ljubzenska žaloigra

V novi vasi pri Mariboru se je v smrtnem objemu združilo dvoje mladih, ljubečih se življenj - Mizarski pomočnik Rud. Ogrizek je ustrelil svojo izvoljenko Cito Lobnikovo in sam sebe - Pastirček je našel njuni trupli

Kakor blisk se je raznesla po Novi vasi pri Mariboru pretresljiva vest Mandlovega pastirčka, da je našel na poti ob njivi, na kateri rase koruza, dvoje mladih trupel. V prvih trenutkih ljudje

Proslava kraljevega rojstnega dne

Slovesnosti na včerajšnji rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. so se pričele z bogoslužji po vseh mariborskih cerkvah. Ljudsko šolska mladina je bila pri maši že ob 8. uri. Slovesna služba božja pa je bila v stolnici. Ob številni asistenci jo je opravil lavantinski vladika dr. Tomažič, udeležili pa so se predstavniki vseh državnih, vojaških in samoupravnih oblasti ter predstavniki mariborske nacionalne javnosti. Na Glavnem in Slomškovem trgu so bile razvrščene čete mariborskega pehotnega in topniškega polka, ki so pričakovale prihoda mestnega poveljnika generala Hadžiča. Ko se je generalu Hadžiču javil poveljnik parade, je bil pregled vseh vojaških čet. Po slovesni maši pa je general Hadžič zavzel mesto na Jugoslovanskem trgu. Tam je bil zbran tudi celoten zbor aktivnih in rezervnih častnikov mariborske garnizije. Mimo mestnega poveljnika sta ob zvokih paradne koračnice vojaške godbe strumno korakala oba mariborska polka. Naši hrabri vojski je številno občinstvo delalo gost špalir.

Slovesna služba božja je bila ob 9. uri v Narodnem domu, ki jo je bral starokatoliški svečenik g. Šegula. Mimo zastopnikov Sokolstva se je udeležilo lepo število starokatoliških vernikov. Pravoslavni prota g. Trbojevič, pa je daroval mašo v pravoslavni kapelici. Navzoči so bili predstavniki naše vojske in Sokolstva ter mnogo pripadnikov pravoslavne cerkve. Svečana služba božja je bila tudi v protestantski cerkvi.

Po svečanih cerkvenih opravilih so se podali predstavniki oblasti in najrazličnejših društev na okrajno glavarstvo, kjer so se vpisali v knjigo za častitke, ki je bila razgrnjena v sejni dvorani. Tudi je bila dopoldne prisrčna sokolska proslava v Narodnem domu, o kateri pa poročamo na drugem mestu.

Slavnostno razpoloženje je trajalo ves dan. Vse trgovine so bile zaprte, počivalo pa je delo v mnogih industrijskih obratih. Ko je legel že mrak na obdravsko prestolico, pa so slavnostno razpoloženje vnovič podžgali zvoki vojaške godbe in koračnice vojaških trobentačev, ki so naznanile konec slavnostnega dne...

LJUBLJANSKI VELESEJEM JADRANSKA RAZSTAVA

5-16. SEPT. 35

Naš Jadran: Jadranska straža, Zgodovina, Geografija, Jame, Zvezi, Raština, Narodne noše in običaji, Vojna, Tujski promet, Gospodarstvo, Ribarstvo, Velika razstava živih morskih rib in drugih živali, Umetnostna razstava, Naše morje, Posebne razstave: Arhitektura, Perutnina, kuni, koze, ovce, obrt, industrija, itd. itd. Tekmovanje harmonikarjev 15. septembra. Polovična voznina na železnici in avtonih popusti na parobrodih železniške legimacije se dobijo po Din 5- na poštah

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Od danes sobote dalje veldelo v nemškem jeziku

MATI triumf pesmi o materi. Najboljša igralka sveta MARRY CAR

Predstave ob delavnikih 16, 18-5, 20-45 uri, ob nedeljah in praznikih 14-30, 16-30, 18-45, 20-45 uri

Kino Union. Do vključno torka »Grof Monte Christo« po romanu A. Dumasa. Popolnoma nanovo inscenirani, govoreči film v nemškem jeziku. Sledi: »Maskarada« s Paulo Wessely.

družini pogreznili v globoko žalost. Lobnikovi so bolešno kriknili: »Naša Cita je!«, Ogrizkova mama pa: »Naš Rudi je mrtev!« Temne slutnje obeh družin so se uresničile. Mrtva, s prestreljenimi srci sta ležala na polju Ogrizkov Rudi in Lobnikova Cita. Staršem in ljudem je bilo takoj jasno, da sta šla Rudi in Cita prostovoljno v smrt in so zato studenški orožniki odredili prevoz njunih trupel v mrtvašnico na radvanjsko pokopališče.

Ogrizkova mati je že nekaj dni pogrešala svojega sina Rudolfa, prav tako pa Lobnikovi svojo hčerko Cito. Rudolf in Cita sta se zelo rada imela. Citinim staršem pa fant ni bil povšeči in so zato branili svoji hčerki, da bi hodila z njim. Kakor že v nešteti, je tudi v tem primeru zmagala mlada ljubezen. Cita je bila učenka in stara 17 let. Rudolf pa je bil mizarski pomočnik, star 25 let. Pred meseci je odslužil vojaške. Podpirati je moral svojo ubogo mater, a dela ni dobil primerne nikjer. Mimo tega pa je bil do smrti zaljubljen v mlado Cito, ki mu je ljubezen zvesto vračala.

Pretelko nedeljo je Cita brez dovoljenja svojih staršev odšla z Rudolfom na Pohore. V samotni sta se še bolj poglabila v ljubzenska čuvstva. Pismo, ki ga je pisala Cita Rudolfu, priča o njuni nerazdružljivi ljubezni. Ker pa sta občutila nad seboj vso težo življenja, ko so na eni strani Citi branili starši ljubiti Rudolfa, ki je bil brez zaslužka, in ko Rudolf nikjer ni mogel dobiti dela, sta sklenila napraviti konec srčnemu trpljenju in si poiskati nov dom v skupnem grobu.

Ko je Cita odšla od doma, so bili Lobnikovi v velikih skrbeh. Vedeli so, da je šla z Rudolfom. Zaman so povpraševali po njej in so zato prijavili zadevo studenškemu orožnikom, ki so jo prav tako zaman iskali. Našli so jo v četrtek dopoldne mrtvo v objemu istotako mrtvega Rudolfa. Tragedija se je odigrala v noči okrog 23. ure. Nekaeri so sicer slišali strele, niso pa slutili, da so ti strelji pretgali nit življenja dvema mladima bitijema. Po položaju, kakor so ju našli, sodeč, je Rudolf najprej ustrelil Cito in jo položil na zemljo, nato je pa pogljal sam sebi dve krogli v srce in se zgrudil k mrtvaško bledemu obličju svoje izvoljenke. Skupno v objemu smrti se je dvoje mladih življenj preselilo na drugi svet. Na poti, ki je bila oškropljena s krvjo, so našli tudi samokres, ki je bil Rudolfova in Citina zadnja tolažba.

Tragično umrlj Ogrizek je bil miren in zelo priden fant. Svoji materi je bil velika opora in ga bo zelo težko pogrešala. Pridna mladenka pa je bila tudi Cita, in bodo starši tem težje preboleli njeno izgubo, ker je prišlo spoznanje prepozno, ko je bila usoda njenega mladega življenja že zapečaten. Oba mlada nesrečnega ležita na mrtvaškem odru v mrtvašnici na radvanjskem pokopališču.

Sin je odgriznil materi nos

Žalostno dejanje se je zgodilo pred mariborskim glavnim kolodvorom - Aretacija podivjanega sina

Živimo v izrednih časih, zato so tudi nekateri dogodki iz današnjega življenja redkosti, ki jih bolj malo beleži naša kronika. Tak izreden dogodek se je odigral pretekli četrtek popoldne pred mariborskim glavnim kolodvorom. Ljudje, ki so mu bili priče, se bodo še dolgo z grozo spominjali nanj. Odigral pa se je naravnost s filmsko hitrostjo in so ljudje šele pozneje izvedeli, da je sin napadel pri belem dnevu lastno mater in ji odgriznil nos.

V Mariboru živi 73-letna vdova pomorskega kapitana ga. Roza Cotičeva. Pred kratkim je prišel k njej na obisk njen 52-letni sin Alfred, ki je prehodil že pol sveta. Po poklicu je Alfred zasebni uradnik. Z Dunaja je prišel k svoji materi in hotel živeti na njen račun, čeprav se je na svoja stara leta skromno preživljal s pokojnino po možu. Zahteval je od nje denarja, ki mu ga pa ni mogla dati. Surovo je ravnal z materjo in ji celo pretil z najhujšim. Mati se je

bala svojega sina. Nikdar pa ni slutila, da ji bo njene dobrote poplačal na tak način.

V četrtek popoldne se je Cotičeva odpravila na kolodvor, da bi tam oddala neko pismo na pošto. Nepričakovano je tedaj skočil k njej njen sin in ji skušal silo odvzeti ročno torbico z denarjem. Ker se mu pa napad ni posrečil, je zasedil zobe v obraz lastne matere in ji odgriznil nos pri prvem korenju. Ko je začutil nos v svojih ustih, ga je izpljunil na tla, kjer so ga našli reševalci, ki so ubogi materi prihiteli na pomoč.

Po ponesrečenem napadu se je sin spustil v beg, kar mu pa je preprečil na Aleksandrovi cesti službujoči stražnik. Prijel ga je in odvedel na stražnico. Tam so ga nekaj časa zasliševali. Govoril pa je tako zmedeno, da so stražniki resno dvomili o zdravju njegovih možganov. Izročili so ga v policijske zapore. Njegova mati je morala iskati nadaljnje pomoči v mariborski bolnišnici.

Jutri vsi v obmejni Št. Ij na SOKOLSKI NASTOP

Mariborčani se odpeljemo z vlakom ob 13. uri

Vožnja polovična!

3894

Ob 15. uri nastop.

Po nastopu velika veselica.

Prisrčna odhodnica je bila v četrtek zvečer pri Lovrenčiču v Kamnici. Priredili so jo prijatelji in znanci novoimеноvanemu apelacijskemu sodniku dr. Kovči, ki odhaja te dni na svoje novo službeno mesto, kjer mu želimo najlepših uspehov in napredovanja.

Odprta noč in dan so groba vrata... Umrli so: Karol Reja, delavec, star 47 let, Smetanova 51; Marija Mikl, posestnik kova hčerka, stara 13 let; Ivan Orthaber, višji poštini kontrolor, star 50 let in Fr. Veber, lišnji posestnik in upokojeni poštini nameščenec, stanujoč v Kosarjevi 7, star 67 let. Žalujemo naše toplo sočutje!

Pred altar sta stopila Josip Urban, trgovec, in Marija Komacova, imetnica modnega salona, oba iz Ptuj. Obilo sreče!

Novi načrt XXXI. kola državne razredne loterije prinaša vsakomur, ki sodeluje pri igri, veliko in prijetno iznenađenje. Mnogi so se pritoževali, češ, da je »težko doseči enega večjih dobitkov«. K temu se je oglasila uprava državne razredne loterije z edino mogočim, resničnim »zvočnim« argumentom: zvišala je število dosedanjih glavnih dobitkov na trojino število, in sicer tako, da bo odslej razen dosedanjih glavnih dobitkov in premij še 48 novih velikih dobitkov, med tem celotno premija 2.000.000 (dvema milijonoma) dinarjev. Podrobnejše podatke vsebuje današnji nakladi priloženi prospekt znane glavne kolekture državne razredne loterije A. Rein in drug v Zagrebu, kar priporočamo pažnji naših čitalcev.

Velik srečolov (tombola)

v nedeljo 8. IX. pop.

Český klub, Maribor. Vpisovanje v česko dopolnilno šolo se vrši v nedeljo dne 8. t. m. ob 9. uri v šoli v Cankarjevi ulici. Upamo, da se bodo tudi tokrat vsi rojaki odzvali svoji narodni dolžnosti. Odbor.

Ljudska univerza v Mariboru naznaja, da otvori letošnjo sezono v petek, dne 4. oktobra 1935 z večerom »Pesmi in arije«, ki ga priredi ljubljanska ljubljanka in tudi pri nas dobro znana in zelo priljubljena operna pevka ga. Zlata Giunzenac-Gavella.

Rabite denar? Prebrskajte omare. Prodajte obnošeno obleko, četudi je slaba, čevlje itd. v Grajski starinarni.

Maistrovi borci naprošajo godbenike in pevce, da se javijo do srede, 14. t. m. med 18. in 19. uro v tajništvo, »Narodni dom«.

Cenjeno občinstvo opozarjamo na današnji inšerat Robausov suhor.

Pri »Grmeku« v Studencih zopet vsako nedeljo koncert.

Konjske dirke. Jutri, v nedeljo, 8. t. m. priredi Mariborsko kasaško društvo na dirkališču na Tezmem konjske dirke, ki bodo v sportnem pogledu nedvomno na višku. Številne prijave in izbrani konjski material jamčijo za to. Da je spored pestrejši, bodo tudi galopske in motociklistične dirke.

Vpisovanje z glasom odloka ministrstva prosvete p. br. 19071 od 3. jul. 1933. postavljeno subvencionirano muzičko šolo Glasbene Matice v Mariboru se vrši vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. Poučuje se klavir, vsi godalni instrumenti, po potrebi tudi vsa pihala ter vsi teoretični predmeti. Na tem zavodu je instrumentalni kakor teoretični pouk postavljen na najsodobnejši glasbeno-pedagoški temelji. Preizkušeni glasbeni pedagogi in vodstvo znanega ravnatelja Hladek-Bohinjskega jamčijo za uspeh. Natančnejše informacije v ravnatelstvu, Aleksandrova 19 (nasproti Cvetlične ulice), I. nadstropje, levo.

Hladek-Bohinjski, ravnatelj od ministrstva prosvete postavljene subvencionirane muzičke šole Glasbene Matice, Maribor, snuje mešan pevski zbor. P. t. pevke in pevci, ki se resno zanimajo za pevsko umetnost in razpolagajo z dobrim glasom ter izrazitim poslušom, so vljudno vabljeni in naprošeni, da se v to svrhu blagovolijo javiti v ravnateljstvu, Aleksandrova 19 (nasproti Cvetlične ulice), I. nadstropje, levo, od 9. do 13. ali od 15. do 20. ure. Natančne informacije istotam.

Trgatvena veselica bo dne 8. septembra v gostilni Balon-Motl, Pobrežje. Igra železničarska godba pod vodstvom gosp. Schönherrja. Za dobro kapljico, kakor topla in mrzla jedila je preskrbljeno. Za obilen obisk se priporoča gostilničar.

Neda Kozina, absolventka praškega konservatorija, poučuje klavir. Glavni trg 24. IV.

Openri studio. Izobrazba za vse stroke za opero, opereto in koncert, (glasovno izobraževanje, solo petje, studij vlog), dirigentska šola. Prijave sprejema kapelnik Narodnega gledališča Lojze Herzog vsak dan od 12.—13. ure.

Veliko vrtno veselico priredijo naši vrli Perunovci jutri dne 8. t. m. s pričetkom ob treh popoldne v vseh prostorih Renčljeve gostilne na Pobrežju. Na sporedu godba, ples, kegljanje na dobitke, streljanje na dobitke in druge veselice atrakcije. Poglejte si!

Delavsko-, dijaško-, A, B in C kosilo servira Javna kuhinja da vsem slojem omogoči biti gost svoje odlične hrane, ki se odnaša tudi na dom. Za »C« kosilo se je znižalo ceno z uvedbo pečenke na mesto govedine.

Velik srečolov (Tombola) Sokola Pobrežje bo na letnem telovadišču v nedeljo 8. septembra 1935 popoldan. Tablice samo po Din 2.—, 16 glavnih dobitkov (6 koles) in mnogo drugih krasnih dobitkov. Nezamudite prilike. Sreča Vas čaka.

Sveže apno

iz Zagorja došlo pri tvrdki
C. PICKEL dr. z o. z. MARIBOR
Koroščevo ulica 39 3985

Privatna plesna šola »Simončič« otvarja plesno sezono »1935-36« 16. septembra, poučevale se bodo plesne novosti Novi-Charleston, Cuban-Rumba, ter nove variacije standardiziranih plesov: Fox, Tango, Engl. Valse, Slow-Fox, v različnih težajih. Pojasnila dnevno Gosposka 20 I.

Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj, Maribor. Lastni dijaški internat. Vpisovanje še ta teden tudi ob nedelji samo v šolski pisarni, Vrazova ulica 4, od 10. do 12. ure. Znižanje šolnine. Šolski program brezplačno. Začetek dne 9. septembra.

Bog daj srečo! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: zasebni uradnik Ernest Petan in zasebnica Ana Birtičeva, trgovec Jožef Urban in šivilja Marija Komacova, drogerist Maks Kanc in gđč. Hermina Mrazova, učitelj Alojz Knafelc in hči strojevodje Milena Klinecova, kolesarski pomočnik Franc Veselič in tkalka Neža Vuzmova ter tkalec Ant. Žigert in tkalka Rozalija Haložanova.

Res strokovno trgovsko izobrazbo Vam more nuditi le »Hermes« Enoletni trgovski tečaj v Mariboru, Zrinskega trg 1 (Državna trgovska akademija), kjer poučujejo profesorji državne trg. akademije. Lastnik, Slovensko trg. društvo, ima nesebične namene in je zato šolnina minimalna. Zahtevajte prospekt! Vpisovanje dnevno.

Gg. državne nameščence prosimo, da zahtevajo pri svoji Nabavljalni zadrugi nakaznice za šolske potrebščine in knjige za tvrdko Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Akcijski odbor za postavitev Doma kraja Aleksandra I. v Št. Danijelu čuti posebno dolžnost, da izrazi svojo v dnu srca občuteno hvaležnost častitim gg. duhovnikom, ki so z veličastnostjo službe božje zapisali neizbrisne vtise v duše posetnikov narodnega tabora na Poljani pri Prevaljah. G. župnik dr. Arneic, gg. kaplana Rojht in Merkač ter g. semeniščnik Merdavišič, prisrčna vam hvala!

na telovadišču

Vse šolske knjige in potrebščine v največji izbiri, priznane dobri kakovosti in najnižjih cenah kupite pri Zlati Brišnikovi, Maribor, Slovenska ul. 11.

Prvo godbeno društvo tekstilnih delavcev v Mariboru, priredi v nedeljo, dne 8. sept. 1935, vrtno veselico v gostilni Veber (Franc Midlil) na Pobrežju. Na sporedu so razne zabavne točke ter je tudi za dobro vino in jedajo preskrbljeno. — Za obilen obisk se priporočamo. Odbor.

Pogrebno društvo na Pobrežju priredi v soboto, dne 7. septembra za svoje člane in prijatelje v gostilni g. Hrena na Pobrežju družabni večer. Člani in prijatelji društva vabljeni! Brez vstopnine.

Javni telovadni nastop Sokola v Št. Iliju v Slov. gor. Sokolsko društvo v Št. Iliju v Slov. gor. bo priredilo v nedeljo 8. t. m. svoj javni letni telovadni nastop z naslednjim razporedom: Ob 13.30 sprejem gostu na kolodvoru; nato sprevid k šoli, kjer bo ob 15. uri javni nastop. Po nastopu bo na telovadišču sokolska veselica. Sokoli in prijatelji Sokolstva, pridite vsi v večjem številu! Zdravo!

Gg. železničarji! Zahtevajte pri svoji nabavljalni zadrugi nakaznice za nakup šolskih potrebščin, glaseče se na knjigarno Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Starši in učenci pozor! Temeljita strokovna izobrazba je izborna orožje v boju za eksistenco. Pošiljajte zaradi tega svoje otroke v Legatov enoletni trgovski tečaj v Maribor! Lastni dijaški internat. Najboljša prilika za nemško konverzациjo. Vpisovanje vsak dan od 10. do 12. v šolski pisarni. Vrazova ulica 4. Šolski program brezplačen. Znižana šolnina. Začetek dne 9. septembra.

Obvestilo starišem. Na Enoletnem trgovskem tečaju »Hermes« (poslopie Trgovske akademije) je prostih še par mest. Če želite preskrbeti svojemu otroku temeljito trgovsko naobrazbo, ga nemudoma vpišite. Znižana šolnina!

Vse šolske potrebščine, katerekoli potrebujete, kupite v knjigarni Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Poskušen roparski napad. Ko sta se posestnik Kristan Kuhar in njegov brat Edvard iz Ložnice okrog polnoči vračala z dvovprežnim vozom domov, sta ju v gozdu pri Črni napadla dva neznana moška. Eden od njiju je zagrabil konja za uzdo ter ga ustavil, drugi pa je nameraval skočiti na voz. Toda oba brata sta imela toliko duhaprisotnosti, da sta skočila z voza, zgrabila napadalca in ju pošteno naklestila. Napadalca sta nato zbežala v gozd.

Mišnica v kavi, mleku in drugih jedilih. Prevžitkarica Helena Terševce iz Metave je napravila pri tukajšnjem državnem tožilstvu zanimivo prijavo. V prijavi se navaja, da so jo hoteli večkrat zastrupiti s tem, da so ji dejali strup, očitno mišnico, v kavo, mleko in druga jedila. Zaradi zauživanja teh jedi je dobila vse polno izpuščajev v ustih in grlu, tako da je hirala in neprestano bruhala. V tem sumu jo je še potrdilo, ko je našla na domačem štedilniku v neki skatliji nekaj mišnice. Tudi ima državno tožilstvo opravka s prijavo Matevža Terševca, ki je tudi izjavil, da ga hočejo nekateri ljudje zastrupiti.

Državno zastavo so ukradli neznanci trgovcu Alojzu Kovačiču iz Frankopanove ulice 15. Zastavo je lastnik pogrešil, ko jo je hotel na kraljev rojstni dan izobesiti.

Tatvina breskev pri šolskih sestrah. Šolske sestre so včeraj prijavile policiji, da so jim trije fantalini, 17-letni Martin S., 16-letni Ladislav F. ter prav toliko stari Franc R. pokradli z njihovega vrta ob Dravi v Melju.

Sokola Pobrežje

za 300 Dinarjev breskev. Mladi tatiči so polnoma obrali 6 dreves.

Podjeten vlomilec. Preteklo noč je s ponarejenimi ključmi vdrl v gostilno »Pri beli zastavi« v Studencih neznan vlomilec in pričel stikati za — jestvinami, kajti bil je najbrže zelo lačen. Vlomilec je imel srečo. Našel je dosti dobrot, da se je do siteda najedel in napil ter nato brez denarja odšel. Moral pa je biti velik požeruh, ker je pojedel in popil kar za 200 dinarjev. Policija, ki je bila obveščena o tem nenavadnem vlovu, vrši preiskavo in je na delu daktiloskop.

Povožena. V bližini Käferjevega kopališča Ob bregu je neka kolesarka povožila 27letno Valerije, Käferjevo, ki je obležala s hudimi poškodbami na nogah.

Nezvestnega ob cestnem jarku so našli na cesti Sv. Benedikt-Gornja Radgona 25-letnega kovaškega pomočnika Aleksandra Gečka, ki je s kolesa strmo glasil v cestni jarek. Podlegel je poškodbam. Aleksander Geček je sin kovača Štefana Gečka, ki je kakor znano bil glavna obremenilna priča proti Mihaelu Zemljiču in Markucijama.

Današnji trg je bil bogato založen. Slaninarji so pripeljali 16 vozov svinjine in slanine, kmetje 18 vozov krompirja, čebule, zelja in druge zelenjave, nadalje 4 vozove kurilnih drv, 66 vozov hrušk, jabolk, češpelj in grozdja ter 4 voze lese in lončene robe. Na perutninskem trgu so bile cene sledeče: piščanci 15 do 30, kokoši 20 do 35, race 15 do 30, gosi in purani 18 do 50. Na zelenjadnem trgu: paradižniki 2 do 3, fižol v stročju 3 do 4, cvetača 2 do 3, paprika 0.25. Na sadnem trgu: slive 2 do 3, hruške 4 do 5, jabolka 3 do 4, grozdje 5 do 12, breskve 12 do 16.

Mariborsko vreme. Barometer 738.8, maksimalna temperatura 18.8, minimalna temperatura 10.2, relativna vlaga 90, padavine 2.

Naše šole

Odprija so se zopet vrata mariborskih šol Skupno se je letos vpisalo v mariborske šole nad 6000 učencev in učenk - 360 novih srednješolcev - Naval na deško meščansko šolo in realno gimnazijo

Pričetek novega šolskega leta. Mesto je preko noči oživilo. Na ulicah srečavamo na stotine samih mladih in zdravih obrazov, ki smo jih težko pogrešali za časa počitnic. Nekam mrtev je Maribor če ga zapusti naša šolska mladina. Ko pa so se zopet odprla vrata mariborskih učilnic, so zopet prišli mlajši in mladi, s katerimi bomo skupno preživeli novo šolsko leto, z njimi bomo delili svoje skrbi in težave ter svojo radost. Polna solnica, polna zdravja se je vrnila s počitnic naša mladina. Z novo voljo se bo lotila učenja sebi v korist, učiteljem v zadovoljstvo, staršem pa v veselje. Pri svojem učenju ti želimo v novem šolskem letu vsi, ki te ljubimo, ki se zavedamo, da si naša bodočnost, kar najlepših uspehov!

Prav gotovo bo naše čitatelje in marsikoga zanimalo, koliko učencev in učenk se je vpisalo v prvi razred 160 novincev, mariborske šole. Že v četrtkovni številki našega lista smo v bežnih številkah sporočili javnosti, kako je letos z našo mladino. V naslednjih vrsticah pa bomo podali nekoliko podrobnejši pregled.

Naše srednje šole.

Na klasični in realni gimnaziji je bilo vpisovanje pretekli četrtek ob 10. uri dopoldne zaključeno. Na klasični gimnaziji se je vpisalo v prvi razred 160 novincev. Skupno bo studiralo letos na tem zavodu 752 dijakov, med katerimi je 127 dijakinj. Od lani je število naraslo komaj za 5 dijakov. Na zavodu bo letos 18 razredov, torej eden več kot lani. Na realni gimnaziji se je vpisalo v prvi razred 209 novincev, in sicer 108 fantov in 101 deklica, v ostale razrede pa 1046, tako da bo letos studiralo na tem zavodu skupno 1255 dijakov in dijakinj. Od vseh vpisanih je na realni gimnaziji 511 deklet, kar dovolj zgovorno priča, kako nujno je Maribor potreboval žensko realno gimnazijo. Na zavodu bo letos 28 razredov. Ženski razredi bodo dobili svoje prostore v drugem nadstropju bivšega ženskega učiteljskega na Zrinjskega trgu.

Naval na meščansko šolo.

Na vse tri meščanske šole v Mariboru se je ob novem šolskem letu vpisalo skupno 1534 učencev in učenk. Tudi letos je bil velik naval na deško meščansko šolo. V prvi razred se je vpisalo 305 učencev, v drugi 254, v tretji 170, v četrtega pa 86, skupno torej 815 učencev, ki jih je vodstvo porazdelilo na 17 oddelkov. Mizerije zaradi prostora bo konec, ko bo zgrajena nova deška meščanska šola v petem mestnem okraju. Deški meščanski šoli pri manjkajo tudi nekaj učnih moči. Urejene pa so razmere na obeh dekliških meščanskih šolah. Na prvo dekliško meščansko šolo se je letos vpisalo skupno 400 učenk, in sicer v prvi razred 149, v drugega 119, v tretjega in četrtega pa po 66 učenk. Na zavodu bo 9 razredov. V drugo dekliško meščansko šolo v Cankarjevi ulici se je skupno vpisalo 319 učenk, od teh v prvi razred 120, v drugi 131, v tretji 50, v četrtega pa 39. Na zavodu bo 8 razredov.

Prenapolnjene ljudske šole.

V devetero ljudskih šol se je ob letošnjem šolskem letu vpisalo skupno 2327 učencev in učenk. Nekatero mariborske osnovne šole so prenapolnjene in bomo razmere na teh zavodih obravnavali v posebnem članku. Prav tako pereče je tudi vprašanje pomožne šole in mu bomo posvetili posebno pozornost.

Na vseh štirih dekliških osnovnih šolah je vpisanih skupno 1137 učenk, na vseh štirih deških 1077, na pomožni šoli pa 113. Na prvi dekliški osnovni šoli v Miklošičevi ulici je vpisanih 243 učenk, na drugi dekliški (magdalenski) 504, na tretji dekliški (Zrinjskega trg) 150 na četrthi dekliški (Cankarjevi) pa 240 učenk. Na prvi deški osnovni šoli (Razlagova) je vpisanih 173 učencev, na drugi deški (vadnica) 160, na tretji deški (ruški) 502, na četrthi deški osnovni šoli v Gosposvetski ulici pa 242.

V dveh manjšinskih razredih, ki pa sta že všteta, je vpisanih 78 učencev in učenk. Število nemških otrok naglo pada. Nekaj let še, pa Maribor ne bo imel več manjšinskega razreda.

Znamenita nacionalistična obletnica

Prvi shod narodno-radikalnega dijaštva od 5. do 8. sept. 1905 v Trstu - Voditelji pokreta še danes poborniki jugoslovanske nacionalne ideologije

Danes, ko se po usodopolnih blodnjah in prelomih v našem političnem življenju zopet pričenjajo zbirati čete jugoslovanskih nacionalistov, ki so ostali in hočejo tudi še za naprej ostati zvesti svoji jugoslovanski ideologiji in politiki velikega kralja Aleksandra I., ne bo brez pomena, ako se javno spomnimo tridesete obletnice prvega kongresa narodno-radikalnega dijaštva, ki se je vršil od 5. do 8. septembra 1905 v Trstu. To tembolji, ker je bil med slovenskim dijaštvom to prvi velik pokret, osnovan na načelih jugoslovanskega nacionalizma, katerega najvidnejši voditelji gg. dr.

Žerjav, dr. Kramer in drugi so bili tudi od prvih početkov Jugoslavije in so — z izjemo blagopokojnega dr. Žerjava — tudi še danes glavni poborniki jugoslovanske ideologije v političnem in vsem javnem življenju Jugoslavije.

Ko je dne 6. septembra 1905 predsednik akademskega ferijalnega društva »Prosveta«, ki je bilo ustanovljeno od narodno-radikalnega dijaštva in katerega odbor je izvršil pripravljala dela za prvi shod narodno-radikalnega dijaštva v Trstu, g. Adolf Ribnikar, otvoril plenarno zborovanje, je v svojem nagovoru naglasil:

vilki dve: Rokavski greben in Triglav izpod Srednjega Rokava ter Široka Peč.

Ženski svet. Letošnja deveta številka »Ž. s.« prinaša nadaljevanje in konec odlomka iz romana o Prešernu »Up sreče onstran groba v prsih hrani«, ki ga je napisala naša znana pisateljica Ika Vašeta, nadaljevanje Maše Slavčeve romana »Pod dalmatinskim solncem«, P. Hočvarjeve prevod Nande Jovčeve »Dveh mater« (iz bolgarščine), Amice Černejeve pesem »Pismo« in A. Vodečevu razpravo »Nova žena«. Slede rubrike: Književnost in umetnost, Obzornik itd. Številko krasi tudi nekaj slik.

Naš dom. Vsebinska 9. številke: Materinstvo, Zdravstvo, Žena in družba, Praktična navodila, kuhinja in Listnica uprave. Mesečnik izdaja revija »Ženski svet« in je namenjen predvsem praktičnim vprašanjem, ki zanimajo naše žensktvo.

Naša žena. Priloga »Ženskega sveta« s krojino polo je naš edini slovenski modni mesečnik. Poleg sestavkov o modi vsebuje letošnja česta številka mnogo risb.

»Pred štirimi leti se je pojavilo med slovenskim dijaštvom novo življenje. Takrat močna, da si mlada struja je kar čez noč premagala nazore starih hiš, ki so bili tedaj med dijaštvom splošno v veljavi — na znotraj smo se jačili in jačili in zadobili med dijaštvom mogočno večino. Ker se pa je naša prvotna dijaška struja že spočetka začela pečati tudi s poljudnim delom in tudi faktično že nekaj storila za prosveto, zato se je tudi posebno v tem oziru v slovenski javnosti obveljavila kot izvednjaški pokret. Z današnjim shodom stopamo prvič uradno v širšo javnost, namen naš je poglobiti naše nazore; med starejšimi in mlajšimi naj se ustvari močna vez — poljudno delo naj družijo mlajše in starejše; s tega stališča smo si izbrali program. Predlagam za predsednika našega prvobornika Gregorja Žerjava.«

In pod predsedstvom danes že pokojnega g. dr. Žerjava so se skozi tri dni vrstila predavanja o vseučiliškem vprašanju (Ciril Premrl), o »poedincu in celoti, etiki, znanosti, verstvi« (Mihajlo Rostohar), o »evoluciji, delu, samopomoči« (Gregor Žerjav), o narodnostnem vprašanju (Ivan Ušlaker), o pozitivni etiki (Pavel Grošelj); nadalje v odseku za gmočno stanje slovenskega dijaštva poročila o gmočnem stanu; v odseku za ljudsko izobrazbo v ko Leskovec), v Pragi (Fran Kadunc), na Dunaju (Jos. Habe), o ekonomični izbiri stanu; v odseku za ljudsko izobrazbo v ljudskem knjižništvu (Josip Breznik), o predavatelstvu (Ciril Premrl) ter razgovor o ferijalnih akad. društvih; v odseku za dijaško izobrazbo o slovenskem dijaškem življenju (Pavel Grošelj), o nalogah naših akad. društev (Albert Kramer), o srednješolskem vprašanju (Andrej Ipa-vec). Na zaključnem plenarnem zborovanju so bile sprejete resolucije v smislu načel, ki so se iz debate izkristalizirale v posameznih odsekih in ki so ostala programski temelji delovanju vseh narodno-

radikalnih dijaških organizacij širom Slovenije. Značilno je predsednik g. Žerjav zaključil zborovanje z besedami:

»Z našim shodom je končno zmagala ideja pozitivnega dela, ki smo jo pred leti izražali komaj med stenami »Slovenija« (akad. društvo na Dunaju!). Malo smo čuli na shodu negativnega. To morem skoro smatrati za nenavaden pojav: naša struja, ki je v svojem naglem napredku zadelala na toliko nasprotnikov, je na svojem prvem shodu tako malo odbijala. In prav je bilo tako!

Naša pozitivna taktika izvira iz prepričanja, da moremo proti danes v slovenski inteligenci vladajočemu negativizmu delati najboljšje, ako vržemo kar možno pozitivnega v slovensko javnost. Osebnih napadov so bili našemu zborovanju neznani: brezdelnega nasprotnika pustimo na strani, delavnega osebno spoštujemo. Vsi delavni ljudje so napram delavcem objektivni... Dvojno je delo, ki se naj ga vestno vrši v vsaki struji: naznotraj naj se globi na zunan razširja.«

Ako še pripomnim, da je prireditveni odbor za 8. sept. 1905 sklical v Narodni dom v Trstu mogočen ljudski shod v svrhu manifestacije za slovenske šole v Trstu, za razdelitev avstrijskih državljanov v pravne celote po narodnostih z lastno zakonodajo in samoupravo v vseh kulturnih in narodnogospodarskih zadevah ter za narodne parlamente na podlagi splošne, enake in tajne volilne pravice, v katerem smislu so bile na shodu tudi sprejete resolucije, sem v širokih potezih podal sliko te znamenite prireditve pred 30 leti. Na javnem shodu so govorili gg. dr. Vladimir Ravnihar, dr. Otokar Rybář in dr. Josip Smolaka.

Vsi glavni pokretniki in voditelji narodno-radikalnega dijaškega pokreta so ostali zvesti takrat načrtanim načelom, neomajni v svojem optimizmu in idealizmu. S ponosom in samozavestjo lahko gledajo nazaj na dobo tridesetih let izza tržaškega kongresa.

V. S.

Jesenski Ljubljanski velesejem

Letošnja prireditev je organizirana v znaku razstave »Naš Jadran«

Ob navzočnosti gospoda divizijskega generala Petra Nedeljkoviča, poveljnika dravske divizijske oblasti, kot zastopnika Nj. Vel. kralja Petra II., ki je pokrovitelj prireditve, je otvoril v imenu vlade jesenski Ljubljanski velesejem v četrtek 5. t. m. ob 10. uri gospod ban dravske banovine o. dr. Dinko Puc. Slovesnosti so prisostvovali zastopniki oblasti, klera, tujih držav, kulturnih in gospodarskih ustanov, korporacij in društev.

Vsej prireditvi daje značaj velika pomorska razstava »Naš Jadran«, ki tvori 16 velikih oddelkov in jo je organizirala Jadranska straža. Prikazuje popolnoma vse, kar je v zvezi z našim morjem. Poudarek razstavi daje tudi zunanja arhitektonska ureditev sejmišča.

Klub ljubljanskih arhitektov je priredil arhitektonsko razstavo. Esperantska razstava poudarja pomen esperanta v mednarodnem občevarstvu. Razstava malih živali je namenjena propagandi reje plemenske perutnine, kuncev in drobnice. Zaradi velikega obsega vseh teh razstav je industrijsko-obrtna razstava nekoliko manjša kakor običajno, vendar pa nudi vse, posebno v sezonskih predmetih. Na višku je tudi tradicionalna po-

hišvena razstava. Jesenski Ljubljanski velesejem traja do vključno 16. septembra. Obiskovalci imajo na železnica, parnikih in letalih polovično vozno.

1000 dinarjev letnega zaslužka nudi 12 angorskih kuncev malemu človeku-rejcu. Ako vestno ravna s svojimi živalcami, prejme rejec tekom leta 4 kg angorske volne, ki jo lahko takoj vnovči pri društvu rejcev angorskih kuncev kraljevine Jugoslavije s sedežem v Kočevju, kjer prejme denar za poslano volno. Najlepšo priliko, da se vsak prepriča o tem, ima na ljubljanskem velesejmu v času od 5. do 15. sept., kjer je takoj pri vходу v paviljon F nameščena razstava angorskih kuncev in izdelkov iz angorske volne. Uverjeni smo, da v kratkem pričnete z rejo angorskih kuncev in si tako pomagati v današnjih težkih razmerah do skromnih dohodkov. Na dober uspeh!

Koruza polje v Italijo. Zveza italijanskih konzorcijev in Združenje žitnih uvoznikov iz Italije sta prejela dovoljenje za uvoz 500.000 metrskih stotov koruze. Koruza, ki so jo jugoslovanski trgovci že prodali, se sme sedaj po že izdanem dovoljenju uvoziti v Italijo.

Kulturni razgledi

Naši mesečniki

Planinski vestnik. Glasilo Slovenskega planinskega društva »Planinski vestnik«, ki ga urejuje naš neumorni kulturni in planinski delavec dr. Josip Tominšek v Mariboru, je tudi z letošnjim letnikom vsestransko napredovalo, tako vsebinsko kakor po grafični opremljenosti. Razkošno bogato je gradivo, ki ga je urednik uvrstil v dosedanje letošnje številke, izhajanje sredi leta pa je nekoliko zavrlo stavka v naših škarnah. V sedmi številki je poleg množestvih slik in vesti tudi več zanimivih večjih prispevkov, kakor Leona Bambergerja opis »Plezalnega poizkusa v Dolo mitli«, J. Žurge »Nekaj malega iz geologije Pohorja«, F. Ačko »Pohorski Vintgar«, L. Zoržut »Veliki vrh na Pohorju«, U. Zupančič »Ižilovske Karpe«, M. Jovčević »Čaf-Kadis«, J. Perme »Kako je bila odkrita županova jama« itd. Celostranski sliki na finejšem papirju sta v tej šte-

Tehnika in gospodarstvo. Ta naša strokovno-znanstvena revija, ki izhaja v Ljubljani, je s skupno številko 10—12 zaključila svoj prvi letnik z bogato vsebino. Vsebinska je: Zaključna beseda, dr. R. Marn: Gospodarski položaj dravske banovine danes in pred petimi leti, dr. A. Vogel: Gibanje zaposlenosti v Jugoslaviji, ing. V. Šlebing: prof. Hugo Junkers, priv. doc. dr. ing. Č. Nagode: Naši izhodi na Jadran, dr. J. Koce: Prevozniki obrti in organizacija prometa, ing. D. Matanovič: O patentih, modelih, vzorcih in žigih, ing. A. Zupančič: Vprašanje naših telefonskih pristojbin. Revija zaključuje beležke. Celotni prvi letnik obsega 216 strani revijalne oblike. Uredništvo in uprava pravita ob zaključku prvega letnika, da je revija srečno premagala najtežje začetne težkoče in upata, da bosta našla v slovenski javnosti še dalje dovelj razumevanja za svoje delo.

Nagrada za najboljši evropski roman. Neki švedski založnik je razpisal natečaj za najboljši evropski roman, ki je svojevrsten in edinstven med vsemi dosedanjimi

mi natečaji. Dvanaest založnikov dvanajstih največjih evropskih držav bo predložilo dela njihovih najboljših pisateljev dvanajstim žirijam, v vsaki državi eni, da jih pregledajo in ocenijo. Najbolje ocenjeno delo bodo poslali nato v Stockholm, ker bo vrhovna žirija izbrala izmed dvanajstih izbranih romanov najboljšega, ki dobi potem nagrado milijon dinarjev. Nagradjeno delo bo pa potem prevedeno na najvažnejše svetovne jezike in bo nagrajeni pisatelj prejel najmanj 3 milione dinarjev honorarja. Iz vira, ki poroča o tem razpisu ni razvidno, ako je med največjimi dvanajstimi državami tudi Jugoslavija. Morala bi vsekakor biti, saj je po številu prebivalstva med državami Evrope že na desetem mestu, ako štejeemo zraven tudi sovjetsko Rusijo. Bojimo se pa, da so v Stockholmu na nas pozabili in bomo med »največjimi« državami našli namesto Jugoslavije kakšno Madžarsko, Avstrijo, Norveško ali Dansko. Pravilno in pravično bi bilo, da bi poslal žiriji po en roman vsak evropski narod kot književno jezikovna enota.

Domači razgledi

Iz temnin slovenske zgodovine

Dejanje „Poslednjega ustoličenja“, uprizorjenega na Poljani pri Prevaljah (1414 - 1920.-1935)

Dokler bo ječal slovenski koroški narod v suženjskih sponah in verigah, dokler se mu bo zajedal v njegovo telo in kri trnje venec, dokler mu bo razjedala dušo in srce bolečina in dokler mu ne napoči dan zlate svobode, vse dotlej bo slovenski narod uprizarjal vsako leto v septembru na Poljani ob spominskem knežjem kamnu pretesljivo Brenkovo dramo »Poslednje ustoličenje«, tako je bila prisega slovenskega naroda, zbrana preteklo nedeljo na Poljani pri Prevaljah. Na ta način hoče slovensko ljudstvo dramiti svojo zavest, bratskih dolžnosti do neosvobojenih koroških Slovencev, na ta način hoče obnavljati zaoblubo zvestobe idealom, za katere je umrl tudi naš viteški kralj Aleksander. Mogočna je ta prisega in prepričani smo, da bo drugo leto zbrano na Poljani pri Prevaljah vse slovensko ljudstvo, da bo zbran v duhu ves jugoslovanski narod.

Pisatelj Brenk pravi sam o svoji drami, da ni bil njegov namen pokazati samo, kako je bilo, marveč zakaj je bilo, kako se rodi gorje namesto sreče, kako vsiha narodu svoboda zaradi tistih, ki čast, poštenje, svojo dušo, vse žrtvujejo strasti svojega udobja in oblasti. Napisal jo je, ker je živel dve leti neprestano med koroškim ljudstvom ob meji, kjer je čutil njegovo bolečino, njegovo ljubezen do bratov in sester, ki živijo onstran meje, katero je začrtala na slovenski zemlji slovenskemu narodu bridka usoda. Spoznal je, da ni razlike med narodom tu in onstran meje; povsod je videl ene in iste navade in običaje. Slišal je peti povsod slovensko pesem, povsod moliti slovensko molitev. In da bi se slovenski narod, ki je osvobojen, še bolj gredo oklenil neosvobojenih bratov in sester, mu je hotel prikazati najslavnejši odlomek iz slovenske zgodovine, to je »Poslednje ustoličenje« pod Krnskimi gradom na Gosposvetskem polju.

Vsebinska mogočna Brenkova drama pa je naslednja: Zgodovina nam poroča, da je bil habsburški knez in vojvoda Ernest Železni zadnji, ki se je dal ustoličiti po srodavnem obredu in v slovenskem jeziku. Socialni položaj v tej dobi nam prikazuje na eni strani plemstvo, na drugi pa kmečko ljudstvo. Vladajoče hiše zastopa v igri »Poslednje ustoličenje« knez Ernest Železni sam s svojo ženo Cimburgo Marovjsko. Višje plemstvo, ki je bilo zaradi brezdelja pomeljeno in razuzdano, ima svojega predstavnika v Henriku IV., goriškem grofu. Vitez Ravbar pa je zadnji od roparskih vitezov, ki ga ne uplaši niti Ernestova stroga naredba, da bo odslej naprej vsak roparski vitez obsojen na smrt. Salzburška cerkevna oblast pa se zrcali v naredbah, ki jih pošilja po svojem slu.

Gospodi stoji nasproti kmečki rod s hercogom Šaterjem na čelu, ki izhaja iz svobodnega rodu Edlingerjev in daje pri ustoličevanju knezu oblast nad deželo. Kmetje so živeli tedaj v veliki revščini. To je razumljivo, kajti prav oni so največ trpeli v medsebojnih bojih plemičev. V teh bojih so plemiči požigali domove podložnikom, svojih nasprotnikov, jim teptali polja in jih morili. V to stisko in trpljenje kmečkega ljudstva pa je posegla še črna smrt, kuga, ter neusmiljeno morila, tako da so izumrle cele vasi v slovenskem Korotanju. Ko da ne bi bilo hudega dovelj, vse prišlo še kobilice nad deželo in požrle vse do zadnje bilke, kot vrhunec vseh nesreč pa je vstal strašen potres, da se je gora Dobrač razklala in zasula Zilo, ki je preplavila 12 vasi.

O »Poslednjem ustoličenju« je poteklo že 500 let po oteh usodnih dogodkih, posledice so bile še vidne. Kmetje so sicer zopet obdelovali svojo zemljo, toda grajščak jih je neusmiljeno pritiskal s tlako; zahteval je vedno več denarja za svoje razkošno življenje in za kneza, ki je vodil vojske zoper svoje sovražnike. Vse račune je plačal kmet in trpel. Tujci so se naseljevali od severa do juga, med njimi so bili tudi Židje, ki so izmzgavali

kmete, jim posojali denar za visoke obresti in kupovali čez glavo zadolžena kmečka posestva. V zgodnji pomladi 1414. leta pa se je raznesla po slovenski zemlji novica: knez Ernest se bo dal ustoličiti.

Ves narod je veselo presenečen. Nihče od živih ne pomni, kdaj je bil ustoličen zadnji knez. Zakaj se bo dal Ernest ustoličiti? Mar bosta spet zavladala pravica in mir v deželi in stara pravda? Od vseh strani prihajajo ljudje na slavnostni dan, da vidijo obred, ki se ni vršil že več ko sto let. Z gora pride stari pastir Rok, ki ve vse, kar se je zgodilo, sto in še več let nazaj. Dva dni pred ustoličenjem sreča v gorah slovenskega meniha Cirila, ki je pobegnil iz Osojskega samostana. Meneh je uvidel, da njegovim predstojnikom ni za Boga in pravo vero, marveč le za oblast nad ljudstvom in zemljo. Zasleduje ga salzburska cerkevna oblast, ujeti ga hoče in odstraniti, ker odpira svojim rojakom oči in označuje ljudem pravega Boga v slovenskem jeziku.

Knez je prispel v deželo s številnim spremstvom. Blizu Krnskega gradu ga napade roparski vitez Ravbar. Napad pa je naročil goriški grof Henrik sam po svojem vohunu Židu Arnoldu, ki je za denar pripravljen prodati tudi svojo dušo. Henrik hoče, da bi bil pri napadu ubit Šaterjev sin Jurij, sin knežjega kmeta, ki je bil predstavnik ljudstva in izročal knezu oblast v deželi, da bi tako izumrl rod, ki na tako poniževalen način kot je ustoličenje, opominja kneza, da mu je oblast izročena iz rok naroda samega, toda Henrik se načrt ponesreči. Jurij reši celo smrti knezovo ženo Cimburgo. Rešeno spremstvo odhaja v Krnski grad.

Prihajajo nove množice ljudi iz Zilske doline, od Mure, Anžje, od vseh koroških rek in jezer, med vsemi pa samo trije točno vedo, zakaj se bo dal knez ustoličiti. To so knežji kmet Šater, menih Ciril in stari pastir Rok. Vedo dobro, da knez ne bo sprejel iz rok naroda

oblasti nad deželo zato, ker spoštuje narodove pravice, marveč zato, ker mu je preprosto ljudstvo potrebno kot podpora v težkem političnem položaju. Saj mu preti nevarnost v lastni deželi od strani plemstva, ki si prisvaja vedno več moči, deželne meje, pa ogražajo divji Turki.

V noči dva dni pred ustoličenjem skliče Šater kmečki zbor. Možje in fantje iz vse dežele, ki so prišli gledat ustoličenje, naj se zbero ob knežjem kamnu. Svobodni kmet Šater jim razjasnjuje položaj z živo besedo, jih prepričuje, kako je prav v teh dneh potrebna sloga med njimi. Roti jih, naj ostanejo doma, obdelujejo svojo zemljo, ki težko čaka pljuga, semena in skrbne roke. Prosi jih, naj ne hodijo hlapčevati na gradove, naj cenijo pridna in poštena domača dekleta in naj ne silijo za tujimi deklami. Toda mladina ne razume njegovih besed. Mladim je na čelu njegov lastni sin Jurij, ki hoče poročiti Ravbarjevo lepo hčerko Veroniko in mu odgovarja: »Vsak naj dela po svoje. Tudi vi ste delali tako!« Pojavita se dva tabora. Sinovi so sprti z očetmi in očetje s sinovi. Spor se ostri. Ljudstvo odhaja nezadovoljno.

Naslednji dan pred ustoličenjem lovi knez Ernest z gospodo zajce. Ob tej priliki sodi vitez Ravbarja, ki ga je napadel. Henrik, spletkarski goriški grof, vodja in politik države Ernesta Habsburškega, izreče sodbo: »Vitez Ravbar naj njemu — Henriku, plača odškodnino, svojo hčer Veroniko pa mora dati v zakon Šaterjevemu sinu Juriju.« Na ta način hoče Šaterjevega sina popolnoma odtujiti slovenskemu rodu, ker se mu ni posrečil prvi načrt, da bi bil Jurij ubit. »Nikoli več naj kmet ne ustoličuje kneza; to hoče doseči goriški grof Henrik IV.«

Šaterjevega sina pa je omamila lepa in lahkomiselna Ravbarjeva hčerka Veronika. Pozabil je na svoje preprosto kmečko dekle. Jurij sanja, da bo vitez na Ravbarjevem gradu.

Dan ustoličenja. Ljudstvo oblečeno v praznične noše, je zbrano okrog knežjega kamna, na katerem sedi knežji kmet Šater s prekrižanimi nogami. V roki drži rovaš, staro palico z zarezanji, ki pomenijo število knezov, ki jih je ustoličil njegov rod. Ves prevzet od globoke resnosti dogodka govori svojemu sinu:

Naš rod, ki tu je gospodar, je stare pravde zvest čuvar, zapisal pljug je v zemljo to pravico sveto dedovo. Dežela naša, roka ta, pravico knezu izročata. Če hoče vojvoda prestol zasedi, h kamnu knežjemu privesi ga mora mož iz hiše naše. Rovaš ta s svojimi zarezanji je naša knežja kronika države. V njej jednatost z jasnostjo tekmuje zarezava vsaka znači kneza. To, sin, je oporoka moja, je oporoka naše hiše.

Knez se približa z velikim spremstvom. Ne razume Šaterjevih besed in sprašuje: »Was willst du, Bauer, deine Sprache verstehe ich nicht.« Šaterju se zmračí obraz in ljudstvo se razočarano zgane. Henrik, grof goriški, poljski knezu, naj stopi na kamen in z mečem zamahne na vse štiri strani neba, v znamenje, da bo čuval narod in mu bo pravičen. Fanfare zadone. Ljudstvo vodi kneza trikrat okrog kamna in poje hvalnico Bogu, ki mu je dal novega gospodarja, »zvestega vodnika, pravičnega sodnika«. Gospoda stoji ob strani in se posmehuje barbarskemu obredu.

Zvečer po ustoličenju zažiga ljudstvo kresove vojvodi na čast. Po stari navadi pleše in prepeva ob grmadah. Šaterjev sin Jurij, ki mu je menih Ciril obrazložil, kakšne namene je imel grof goriški z njim, spozna, da ga Veronika ni nikdar ljubila in da si je tudi on želel samo njenega gradu. Zave se, da je le Hanka edino dekle, ki jo ima rad in jo more vzeti za ženo, da bosta obdelovala očetovo zemljo. Tudi Hanka ga ima še vedno rada. Odpusti mu njegovo zablodo in pri grmadi si prisežeta, da se bosta vzela. Ob ognjih se vrste stari običaji. Fantje preskušajo svoje moči. Juriju ukradejo nevesto in jo odvedejo v vas. Jurij jo išče. Med ljudstvo pride po njihovo oblečen tudi Ernest, prekriža načrte Henriku, ki hoče ujeti meniha Cirila, pomiri preplašeno ljudstvo ter spozna, da je narod pametnejši in boljši od onih, ki ga vladajo.

Ljudstvo odhaja v vas in poje »Gor čez izaro...«, Hankino in Jurijevo poroko bodo praznovali.

Nad vsem pa visi težki meč časa in dogodkov, ki jih nihče ne vidi. Le knežji kmet Šater, menih Ciril in stari pastir Rok vedo z žalostjo v srcu:

To je bilo »Poslednje ustoličenje«!

Ptujske novice

Zanimiva poučna gasilska vaja. Preteklo nedeljo se je vršila pri Sv. Urbanu zanimiva inštruktivna gasilska vaja, katere so se udeležile gasilske čete iz Ptuj, Desincev, Biša in Sv. Lovrenca v Sl. goricah, in ji je prisostvovala velika množica ljudi iz vse fare. Zamišljeni požarni objekt je bilo šolsko poslopje. Vodo so črpali na daljavo 500 metrov čez dva hriba s kombinirano verigo v kadi. Vaja, ki jo je vodil poveljnik ptujske gasilske čete g. Breznik, je prav dobro uspela in je bil zaželeni cilj dosežen v polni meri.

Pomanjkanje učnih moči na okoliški šoli. Na okoliški šoli v Ptuj je vpisanih do sedaj 800 otrok. Šola se deli na deško in dekliško šolo. Med učnimi močmi so samo 3 moške oseb. Tudi upravitelj še kljub temu, da se je s poukom že začela, do sedaj ni imenovan. Nujna potreba je, da se tej šoli dodeli primerno število moških učnih moči.

Opozorilo vinogradnikom. V Halozah in Slov. goricah so se pojavili vinski trgovci, ki obetajo za letošnji vinski mošt sramotno nizke cene, in sicer 1 dinar in celo tudi 75 para za liter. Ljudstvo se opozarja, naj ne naseda kupcem in naj počaka s prodajo, ker bodo cene znatno višje, in to tembolj, ker bo letošnji pridelek, kakor so to strokovnjaki ugotovili, po kakovosti znatno boljši od lanskega. Priporočljivo bi bilo da oblast ukrene potrebne korake za ustanovitev zadruge, ki bi prevzela obveznosti za izvoz našega vina. Pri tem še pripomnimo, da je banovina votirala večji znesek za »na pravo« silov in bi bilo toraj koristno, da se tudi našim vinogradnikom pri izvozu vina na enak način priskoči na pomoč.

Falsifikati kovancev. Razen 50-dinarskih kovancev so se pojavili tudi 20-di-

narski falsifikati. Ljudstvo se opozarja, da bodi pri sprejemanju tega denarja previdno.

Proslavitev rojstnega dne N. Vel. kralja. Rojstni dan N. Vel. kralja Petra II. dne 6. t. m. smo v Ptuj proslavili na izredno svečan način. Ob 9. uri se je vršila na Tyrševem trgu slovesna služba božja, ki jo je daroval prošt g. Ivan Greif ob številni asistenci duhovnikov. Med službo božjo je pel cerkveni pevski zbor ob spremstvu mestne godbe pod vodstvom g. Ferdinanda Frasa. Službe božje so se udeležili predstavniki civilnih in vojaških oblasti, društva in korporacije, šolska mladina ter velika množica ljudi. Po službi božji je mestna godba zasvirala državno himno, nakar se je vršil mimohod vojaštva ptujske garnizije. Mesto je bilo v zastavah.

Izgubljene stvari. Avtopodjetnik Stanko Vesenjaj iz Ptuj je izgubil na cesti med Ptujem in Celiem avtomobilsko os in dvigalo v skupni vrednosti 1300 Din. Najdite se naproša, da vrne navedene predmete proti predpisani nagradi.

Policijska vest. Policija je prijavila nekega uglednega ptujskega meščana, ker je dne 6. t. m., ko je vso delo počivalo, izvažal fekalije iz mesta. Izvažanje je vršil tudi v prepovedani posodi.

Naplavljeno moško truplo. Drava je naplavila dne 6. t. m. na Bregu pri Ptuj truplo mladega moškega, ki je ležalo v vodi že kakih 8 dni. Pri utopljenju so našli legitimacijo Slovenskega planinskega društva na ime Stanko Uršič iz Krčevine štev. 29, črkostavec, star 28 let. Utopljenec je bil oblečen v praznično obleko temnoplave barve. Ali je mladenič izvršil samomor ali se je ponesrečil, še ni dognano. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na Hajdini, orožniki pa so obvestili svojce, odnosno mariborsko policijo.

Smrtna kosa. V Rogoznici pri Ptuj je umrla Marija Kovačič, zasebnica, stara 55 let. Blag ji spomin!

Ptujski sejmi. Konjski in goveji sejem, ki se je vršil v torek 3. t. m., je bil prav založen. Prignali so 144 volov, 368 krav, 19 bikov, 37 juncev, 48 telic, 3 teleta, 21 konjev, 151 kobil in 17 žrebcev, skupaj 808 glav živine. Živina je bila z majhno izjemo prav dobro rejena, posebno voli, junci in telice so bili prvovrstni. Kupčija je bila srednja in so prodali vsega skupaj 210 glav. Cene so še vedno zelo nizke, česar je krivo to, da prihajajo ne sejme le domači trgovci in iz bližnje okolice. Povprečne cene za kg žive teže so bile naslednje: voli 2.50—3 Din, krave 1.70—2.50 Din, bikji 2—2.25 Din, junci 2—2.50 Din, telice 2.25—3.75 Din, konji po kakovosti od 250—2.500 Din, žrebeta pa od 250—550 Din eno. Ena partija teh je bila prodana v Avstrijo. Svinjski sejem v Ptuj, ki se je vršil v sredo, 4. t. m., je bil istotako prav dobro založen, kupčija pa je bila slaba. Prignali so 398 rilcev, prodali pa so jih samo 69. Povprečne cene za kg žive teže so bile naslednje: polmastne 4—4.50 Din, mastne 4.50—5.50 Din, plemenske 4—4.25 Din; prasci stari 6 do 12 tednov so se prodajali po kakovosti od 50—100 Din eden. Prihodnji sejem za konje in govedo bo 17. t. m., za svinje pa 11. tm.

Peekmueske novice

Vpepeljeno. V Lemerju pri Bodoncih je zgorelo posestniku Ivanu Poredoshi stanovanjsko poslopje, vredno nad 20.000 dinarjev.

Ponarejeni 10-dinarski kovanci so se pojavili tudi v Murški Soboti. Te dni je pri štetju denarja opazil poštni uradnik med drugimi kovanci tudi ponarejenega, ki je nekoliko lažji in slabo izdelan.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

Tokrat celo vso svojo dekliško mladost, da napravi prostora — mladi ženi. Tisti jok je bil kakor globoko, toplo sočustvo vanje z lastno usodo, ki se ni dala več spremeniti. Le še ena sama noč, le še eno samo kratko jutro, pa bo dopolnjevanje; trda neizprosna stopila v prvi novi dan.

Jutro je bilo mračno. Nad dolino Jasnice so viseli črni oblaki in se trudno naslanjali na vrhove Pohorja. Iz njih je v presledkih in drobno rosilo. Povsod je bila razprostrta žalostna puščobnost, ko da bi narava sama hotela ustvariti Sidini poroki najprikladnejšo dekoracijo.

Iz Maribora so se pripeljali le najneobhodnejši povabljeni: Danica, Martine in Evgen Rogan. Inge se je opravičila: lotevala se je je influenca... Poročni obred je opravil hrušniški dekan v domači kapeli, ki jo je dala zgraditi pokojna Marija Silanova. Izvršilo se je vse brez hrupa in radovednežev, katerih se je Sida najbolj bala.

Noč pred poroko je preživela v nekem polsnu, ki ni bil ne spanje ne bedenje. Razmišljanje vseh razpoloženi, od obupa do tope vdanosti, se je mešalo s sanjskimi prividi. V nekem sanjah se ji je prikazal skrivnostni starec Habakuk.

ves nadnaravno velik, kakor Repoštev iz Krkonoških gor, z valovitimi, na ramena padajočimi lasmi in do pasu segajočo sivo brado. Prijel jo je za roko in jo molče vodil nad jez za Silanovino, čez katerega je grmela Jasnica in se divje penila v senčni globini.

»Kdo si in kaj hočeš?« ga je vprašala v sanjah. »Kam me vabiš?«

Ogromni Habakuk se je pa samo grenko nasmehnil, dvignil desnico, stegnil kazalec in ji pokazal pot v globino.

»Tu doli?« se je zgrozila

Habakuk je prikimal. Tedaj so se ji zamajala tla pod nogami, izgubila je ravnotežje in padla v globino jeza. Tisti jez je pa bil neskončno visok, kakor sama večnost. Sida je padala vedno globlje, vendar dna ni bilo nikjer. Le od nekje nekončno globoko je slišala grozeče šumenje besne vode. Spreletela jo je nepopisna groza, da je zakrčila z rokami, kriknila in — se prebudila. Prvi hip niti vedela ni, ali so bile to res le sanje. Zdelo se ji je še vedno, da pada v nedogledno globočino in z odprtimi očmi je jasno razločila gori nekje nejasni lik belega velikana Habakuka. Šele čez nekaj trenutkov se je zavedala, da leži v

svoji postelji v noči pred zakonsko zvezo z Ervinom Roganom.

»Sanjala sem, samo sanjala,« je vzkliknila. »Čudne sanje. Kaj naj pomenijo? Me bo vodila ta poroka preko robov v prepad? V prepad življenja brez dna?«

Nove misli, temne kakor oblačna noč, ki je ležala zunaj nad dolino Jasnice, so napolnile njeno vznemirjeno dušo, dokler je ni zopet premagala dremota. Misli so izginjale v nejasno meglo, a naposled je vse čisto ugasnilo.

Zjutraj je bila bolj trudna kakor zvečer, ko je legla k počitku. Danico je sprejela vznemirjeno. Vrgla se ji je okoli vratu in zaihtela. Potem se je z njeno pomočjo mirno oblekla in odpravila za poroko. V kapelo je stopila vase pogreznjena, bledih lic in oči, brezcoljno uprtih predse. Duhovnikovih besed skoraj ni slišala. Zdelo se ji je, da se oglašajo od nekega daleč in nje nič ne tičejo. Kakor da jih govori nekdo komu, ki ji je čisto tuj, a na običajna obredna vprašanja je odgovorila precej jasno in odločno. Ko je potem stopala iz kapele ob strani svojega moža, se ji je oglašalo v duši le eno:

»Dopolnjeno je. Poročena sem...«

Vendar dejanske spremembe ni čutila. Le usta so neslišno govorila; duša in srce sta bila tiho. Saj je bilo vse okoli nje kakor prejšnje dni; kaj se je prav za prav spremenilo? Toda ure po poroki so ji bile dolge in mučne. Ne zaradi

občutja, da je zakonska žena in ni več dekle, marveč zaradi vseh tistih praznih formalnosti in dolgočasnja družbe, ki ni vedela, kaj naj počne. Ervinov obraz je žarel v samozadovoljni sreči, sicer pa je ostalo vse njegovo obnašanje tako, kakršno je bilo vedno. Ves bojazljiv in neroden ni vedel, kaj naj stori s svojo mlado ženo, kako in kaj naj z njo govori, kako naj se vede napram njej in kako naj ji pokaže, da si sedaj nista več tujca, marveč mož in žena. Samo smehljaj se je, kakor bronasti Budha v vzhodnem svetišču. Tako se je zdelo Sidi, ko ga je gledala ob svoji strani. Zanj in za njo sta govorila Danica in oče, Danica zato, da bi »rešila situacijo«, Josip Silan pa iz zadovoljstva, da se je končno »srečno« končalo, da je Silanovina rešena in je zopet utrjeno njegovo kraljestvo. Saj je obstajalo zanj le eno: vladati v blesku bogastva, v sijaju velikaštva, katerega je bil vajen že od rojstva kakor riba vode.

Po kosilu brez hrupa in vsega tistega, kar običajno spremlja svečane poroke, se je bilo treba odpraviti na pot. Ervin je sklenil preživeti nekaj prvih dni svojega novega zakonskega življenja v Dalmaciji, in Sidi je bilo to prav. Čutila je, da ji bo dosti lažje pozabiti na preteklost in živjeti se v novo daleč proč od doma, kjer bi jo vse spominjalo le na sto nevedskih stvari.

Sportna gibanja

ISSK Maribor premagal SK Rapid 4:2

Zanimiva prijateljska tekma med starima rivaloma

Včeraj popoldne se je vršila na igrišču Ljudskem vrtu prijateljska tekma med ISSK Mariborom in SK Rapidom. Oba nasprotnika sta nastopila v najmočnejših postavah, tako da je tekma bila precej zanimiva ter je nudila tudi nekaj napetih trenutkov.

Maribor je bil nedvomno boljši nasprotnik in si je zmago zaslužil. Enajstotica se je na težkem terenu dobro znašla ter predvajala dobro kombinacijsko igro in tudi pridno streljala. Močno oporo je imelo moštvo tudi v ožji obrambi, ki pa zlasti v prvi polovici ni delala brez napak.

Rapidovci so, kakor vselej, tudi včeraj igrali zelo požrtvovalno, toda napadalna vrsta ni bila homogena celota. Prav zaradi tega napadalne akcije niso bile eksaktno izvedene, tako da je imela obramba

ba nasprotnika precej lahko delo. Kljub prijateljskemu značaju se je tekma odigrala v precej ostrem, toda fair stilu. Sodil je g. Bizjak.

Unikum v analih mariborskega nogometa je, da se je tekma v drugem polčasu vršila le 20 minut, in to baje zaradi tega, ker so prireditelji policiji javili, da se bo tekma končala ob 18. uri in so tudi pristojbino za policijo plačali le do omejenega časa. Ker pa prireditelji niso hoteli plačati policije za nadaljnjo uro, so raje sklenili, tekmo predčasno zaključiti. Tako so bili gledalci, okrog 150, »pri-krajšani« za 25 minut sportnega užitka.

Tudi rezerva ISSK Maribora, ki je v predtekmi nastopila proti rezervi SK Rapida, je zmagala, in sicer v razmerju 4:2.

Mednarodni lahkootletski miting v Mariboru

Ob priliki svečane otvoritve in blagoslovitve novega stadiona SK Železničarja ob Tržaški cesti bo jutri, v nedeljo 8. septembra dopoldne mednarodni lahkootletski miting, ki bo po prijavah in udeležbi sodeč največji tovorstni miting v Mariboru. Na startu bomo imeli priliko videti najodličnejše atlete vodilnih jugoslovanskih klubov ter sosednje Avstrije. Tudi mariborski atleti bodo polnoštevilno zastopani, tako da bo jutrišnji miting v resnici nudi lep in napet sportni užitek. Tekmovanje se prične ob 8. jutraj.

Ljubljanski nogometni derby v Mariboru

Prvič v zgodovini mariborskega nogometa se bo odigrala v našem mestu nogometna tekma med ASK Primorjem in SK Ilirijo, takozvani ljubljanski »derby«, ki privabi v Ljubljani vselej ogromno šte vilo občinstva. Ta tekma se bo odigrala v okviru nogometnega turnirja, ki ga priredi SK Železničar ob priliki otvoritve stadiona, na kateri sodelujeta mimo ASK Primorja in SK Ilirije še zagrebški Hašk in SK Železničar.

Prvi dan sabljaškega prvenstva v Mariboru.

V terasni dvorani hotela »Orel« se je včeraj popoldne pričelo letošnje tekmo vanje za prvenstvo dravske banovine v sabljanju. Tekmam je prisostvovalo lepo število občinstva, med njimi tudi odlični predstavniki javnega življenja. Včeraj so se dosegli naslednji rezultati:

Floret, juniorji: (6 tekmovalcev): 1. Frlan (Ilirija) 4 zmage, 2. Cvetko (Ilirija) 4 zmage, 3. Jelar (Ilirija) 3 zmage. V od-

ločilni borbi za prvenstvo je zmagal Frlan s 5:3 nad svojim klubskim tovarišem Cvetkom, ter tako postal prvak dravske banovine v tej disciplini.

Sablja, juniorji: (3 tekmovalci): 1. Uršič (MASK) 2 zmagi, 2. Marjan Pengov (Ilirija) 1 zmaga, 3. Štukelj (MASK).

Sablja, seniorji (4 tekmovalci): 1. Tretnjak (Concordia, Zagreb-3) zmaga, 2. Marijon (Ilirija-2) zmagi, 3. dr. Pichler (MASK) 1 zmaga.

Tekmovanje se danes popoldne nadaljuje. Jutri, v nedeljo 8. t. m. pa bo mednarodna borba med reprezentancama dravske banovine in avstrijske Štajerske. Po sestavi moštva pa bo ta borba pravzaprav meddržavno srečanje med Jugoslavijo in Avstrijo, ker je naše, kakor tudi avstrijsko moštvo sestavljeno iz najboljših zastopnikov posameznih držav. Borbe bodo dopoldne in se pričnejo ob 8.15.

Meddržavna nogometna tekma Jugoslavija:Českoslovaška,

ki se je včeraj odigrala v Beogradu, se je končala neodločeno 0:0. Sodil je nemški sodnik dr. Bauwens. V predtekmi je reprezentanca Beograda premagala reprezentanco Zagreba v razmerju 4:1 (3:1).

Na lovu.

Pred začetkom lova na divjega prašiča dobe lovci opozorilo, da morajo zelo dobro meriti, ker se obstreljena zver spravi nad lovca, kar je silno nevarno. Lovci Polde si dobro zapomni koristno opozorilo. Pa se zgodi, da obstreli njegov sosed velikega prašiča. Zver se obrne in jo mahneno naravnost proti Poldetu. Polde bliskoma smukne na drevo in kriči na ves glas nad divjim prašičem: »Daj no mir, kaj sem jaz streljal!«

Sokolske vesti

Mariborsko Sokolstvo svojemu prvemu bratu za rojstni dan

Prisrčna sokolska proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. in staroste jugoslovanskega Sokolstva

Meddržaven sokolski odbor v Mariboru je priredil včeraj na rojstni dan našega mladega kralja svečano proslavo v veliki dvorani Narodnega doma. Bolj kakor vse druge proslave in svečanosti je bila prisrčna in topla sokolska proslava, ki so se je udeležili vsi pravi Sokoli in se z vso ljubeznijo svojih sokolskih src pridružili bratskim čestitkam svojemu prvemu bratu Sokolu, mlademu jugoslovanskemu kralju Petr II. za njegov rojstni dan. S prvim sokolskim razmevanjem je bil okrašen oder, na katerem so častitljivi sokolski prapori stražili sliko mladega, a velikega brata, nad katero se je bleščal napis »Zdravo!« v neomajno zvestobo simbolizirajočih barvah.

Sokolske proslave v Narodnem domu so se udeležili tudi predstavniki raznih oblastev in nacionalnih organizacij. Navzoč je bil mestni župan dr. Lipold, nadalje oba okrajna glavarja dr. Senekovič in Makar, zastopnik mestnega vojaškega poveljnika garnizionar Nikolič, predsednik okrožnega sodišča dr. Žihar, šef državnega tožilstva dr. Zorjan, šef mestne policije Radošević, šef davčne uprave Prelog, ravnatelj klasične gimnazije Mastnak, šolski nadzornik Alt, postajenačelnik Perme, upravnik carinarnice Mihajlovič, predstavnik starokatoliške in pravoslavne cerkve svečenik Šegula in prota Trbojevič ter predstavniki nacionalnih organizacij, med njimi, dr. Dolar, dr. Lašič, dr. Tomiňšek in drugi.

V imenu sokolske župe in meddržavne nega odbora je otvoril proslavo in po-

zdravil vse navzoče br. prof. Struna in takoj dal besedo slavnostnemu govorniku, starosti studentskega Sokola br. Hrenu. Jeklen je bil njegov govor, njegove besede so vžigale vsa sokolska srca, ko jim je predložil pomen velikega dne. Dejal je med drugim, da je bila želja našega nepozabnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedimitelja, mučenika našega, da bi njegov prvorojenec sporazumno s predstavniki Sokolstva zavzel prvo mesto v Sokolu ne zaradi časti in slave, marveč zato, ker je hotel nuditi viteški Sokolski organizaciji v težki dobi splošnega vrvenja varno okrilje in razmah veliki ideji, katere popolno uresničenje bo narodu in državi le v korist. Zato se ga oklepajo z vso ljubeznijo naša sokolska srca, vedno pripravljena, če je potreba tudi na največje žrtve. Naj se godi in zgodi kadarkoli in karkoli, Sokolstvo je bilo vselej, je in bo tudi v bodočnosti zvesto in neomajno v službi domovine in ljubljenega kralja. Z vzklikom našemu vzvišenemu kraljevskemu domu in njegovemu predstavniku, njegovemu veličanstvu in našemu prvemu bratu kralju Petru II. je zaključil govornik svoje vroče sokolske besede.

Železničarska godba »Drava« je nato zaigrala državno himno. Sledila je ljubka deklamacija sokoličice Cvetke Hrenove, nato mogočna pesem »Jadranašev« pod vodstvom prof. Vrabca, nato učen kovita deklamacija br. Vladka Kralja in zopet mogočna pesem »Jadranašev«. Z narodno himno »Hej Slovani« je bila prisrčna sokolska proslava zaključena in bo ostala vsem v trajnem spominu.

Razne vesti

25 mest razpisanih. Ministrstvo vojske in mornarice razpisuje 25 mest uradniških uradnikov 8. položajne skupine sodne stroke. Prosilci, diplomirani pravniki, s položenim izpitom za rezervnega častnika, naj vložijo prošnje do 13. tm. Razpis je na upogled v mestnem vojaškem uradu, soba št. 1.

Službeni list dravske banovine. Vsebi-na letošnje 71. številke, ki je pravkar izšla, obsega: uredb o višjem državnem strokovnem izpitu računsko-blagajniških uradnikov v resorju ministrstva za finance, uredb o izpremembah in dopolnitvah uredb o zaščiti kmetov, nadalje navodila za sestavo proračuna mestnih občin za leto 1936-37, dopolnitev pravil-

nika o poslovanju zasebnih laboratorijev, dopolnitev pravilnika o bolniških pristojbinah, ponudbo izvoznih deviz Narodne banke ter razne objave iz »Službenih novin«.

Še enkrat bodo lahko polagali izpit. V smislu odloka ministrstva prosvete imajo vsi učiteljski pripravniki, ki so dovršili 6 let službe, pa niso trikrat polagali praktičnega učiteljskega izpita ter so odpuščeni, pravico, da polagajo ta izpit, četudi so izven službe.

Vse tri liste bo izdajal en konzorcij. V Ljubljani je prišlo te dni do sporazuma med dosedanjimi lastniki revije »Sodobnost«, tednika »Akademski glas« in štiri-najst dnevnika »Ljudska pravica«, ki je doslej izhajala v Murski Soboti. V smislu tega sporazuma bo vse tri omenjene liste izdajal en konzorcij ter se bo »Ljudska pravica« tiskala v Ljubljani.

Knez Pavle brigadni general. Vojni list objavlja ukaz, s katerim je Nj. Vis. knez Pavle imenovan za konjeniškega brigadnega generala.

Prošnje za sprejem v Oražnov dijaški dom. Po sklepu upravnega odbora Oražnovskega dijaškega doma v Ljubljani dobi tudi v zimskem semestru šolskega leta 1935-36 večje število revnih akademikov tukajšnje univerze brezplačno kosilo v akademskem kolegiju, odnosno v javni kuhinji Delavske zbornice. V prvi vrsti bi prišli pri tem v poštev oni akademiki, ki bi zaradi pomanjkanja prostorov ne mogli biti sprejeti v dom, vendar pa prosto stanovanje ne izključuje brezplačnega obeda, če so zmotne razmere dotičnega akademika zelo neugodne. Prednost imajo v vsem medicinci in nezakonsko rojeni. Za obe ugodnosti (brezplačno stanovanje in obed) se prosi v eni prošnji in sicer na predpisanem obrazcu, ki se dobi proti odškodnini 1 Din pri hišniku g. Ivanu Rostoharju v Wolfovi ulici št. 1. Kdor želi, da se pošlje tiskovina po pošti, naj priloži za pošiljko potrebne znamke. Na obrazcih prošnji so natisnjena vsa potrebna navodila glede sestave oziroma

izpolnitve, glede potrdil in dokumentov, ki morajo biti prošnji priloženi. Nekolkovane prošnje naj bodo naslovljene na: Upravni odbor Oražnovskega dijaškega doma v Ljubljani (univerza). Opozarjamo pa, da se bodo vpoštevale samo prošnje, napisane na predpisanih tiskovinah, ki bodo pravilno in točno po navodilih izpolnjene, opremljene s potrebnimi dokumenti in predložene ustanovni upravi vsaj do vključno 3. oktobra t. l. Nezadostno frankiranih poštinih pošilk, ki bodo vsebovale predmetne prošnje ali pripadajoče dokumente uprava O. D. D. ne bo sprejemala.

V Abesinijo je mikalo 24-letnega čevljarškega pomočnika Antona Zimmermana iz Ribnice na Pohorju. Na meji pri Prevaljah so ga zalotili v trenutku, ko je kanil preko meje v Avstrijo, od koder je nameraval v Italijo in od tam v Abesinijo.

Študentske novice

Proslava kraljevega rojstnega dne v Studencih

Naši zavedni Studenci so prav tako slovesno praznovali prvi rojstni dan

našega kralja. Rano zjutraj so jih prebudili streli in še pred 5. uro so se pričeli zbirati pred lokalom NO. pristaši raznih študentskih nacionalnih organizacij. Pod vodstvom podpredsednika NO. Golčerja in tajnika Mlakeja je krenil močan spreved s poštarsko godbo na čelu po študentskih ulicah. Pred županovo hišo se je spreved ustavil. Tu

je zbrane manifestante nagovoril župan g. Kaloh. Ko se je poleglo navdušeno vzklikanje kralju, kraljevskemu domu in domovini, je slavnostni spreved krenil k cerkvi, pred katero je bil postavljen lep slavalok. Zavedni Studenci so se udeležili nato službe božje za srečo in zdravje našega ljubega kralja.

Mali oglasi

Razno

JOS TICHY IN DRUG. Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

SEEHOFER TOČI zopet prvovrstno vino od 5 litrov naprej po 7 Din. — Malečnik 26. Sv. Peter. 3960

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pošta združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22. nasproti trdke V. Weigl. 9-t.

TRGATVENA VESELICA

Schönherrijeva godba. Costilna »Mesto Ptuj« pod vodstvom M. Seifrida, Tržaška cesta 7. 3988

SLUŽKINJO

zdravo, valeno vseh hišnih del, ki je že služila v mestu in zna nekaj kuhati, z izpričevanji, išče manjša družina. Naslov v upravi. 3976

SOLOPETJE

poučuje Skvarča, Maistrova ul. 19-II. 3979

MIRNA STRANKA

brez otrok išče kuhinjo s 15. septembrom ali 1. oktobrom. Ponudbe poslati pod »Tržaška cesta« na upravo »Večernika«. 3984

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjava, da sva prevzela gostilno v Laznici 31. pri »Teti Rezi«, kjer bova točila najboljša pekarska in druga vina. Vsak čas toplo in mizila jedila po zmerni ceni. Za obilen obisk se priporočata U. K. Dobljekar, gostilničarja. 3963

DVA SOLIDNA FANTA

sprejem kot sestanovalec. Loška ul. 5-I, vrata 7. 3996

AFRIK na veliko in malo, žimo, volno, vato nudi najceneje Novak, Vetrinjska 7, Koroška 8. 3994

V HIGIJENIČNI MESNICI v Orožnovi ulici priporoča prvovrstno svežo meso po solidnih cenah Joško Radi. 3402

POSESTVO na prometni cesti, 15 minut izven Maribora, s 6 sobami in 3 kuhinjami, gospodarske poslopje, vrt, njiva, sadonosnik, zaradi selitve ugodno naprodati. Ptujška cesta 64. 3404

GOSPODA ali gospodično vzajem na stanovanje. Aleksandrova c. 17-I (na dvorišču). 3413

Sobo išče

REDUCIRAN DRŽAVNI USLUŽBNEC z znanjem več jezikov, ki je že del časa brez zaposlitve, prosi za kakršnokoli zaposlitev. Sprejme vsako delo. Naslov v upravi »Večernika«. 3930

SOBO S ŠTEDILNIKOM ali sobo in kuhinjo iščem s 15. septembrom. Naslov pu-zdravo, vajeno vseh hišnih 3962

Sobo odda

SOBO lepo, opremljeno, poseben vhod, oddam takoj stalnemu nameščencu. Stritarjeva ul. 5, I. nadstropje. 3875

OPREMLJENO SOBO oddam dvema osebam. Prešernova ul. 18-II, vrata 12. 3972

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom takoj oddam ali pozneje solidnemu gospodu. Krčevina, Praprotnikova ul. 20-I. 3914

LEPO OPREMLJENO SOBO oddam, Maistrova ulica 18-I, desno, desno zvoniti. 3961

ODDAM DVE SOBI eno takoj eni ali dvema osebam, drugo pa s 15. septembrom. Trubarjeva ul. 11, I. nadst. 3965

LEPO OPREMLJENO SOBO oddam gospodični v najem. Naslov v lesni trgovini, Meljska cesta 41. 3982

LEPO OPREMLJENO SOBO s prostim vhodom takoj oddam, Kacijanerieva ul. 22, vrata 3. Tam na prodaj tudi vijolina. 3987

LEPO PRAZNO SOBO ob parku oddam. Ciri-Metodova 12, pritličje, vrata 2. 3990

ODDAM KABINET gospodu. Fochova ul. 18. 3992

LEPO SOBO in majhno kuhinjo, prazno, ter eno opremljeno sobo za enega ali dva gospodinjstva oddam s 1. oktobrom v vili. Koroška cesta 99. 3995

Prodaj

MASILNIK (Korkstoppelmaschine), pripraven za vinske trgovce, 3 marmornate okrogle mize, 60x60, naprodati. Ogledati v kavarni »Union«. Meljska cesta 12. 3886

MOTORNO KOLO znamke BSA, 350 ccm, v dobrem stanju, za 2000 Din ra-prodaj. Cverlin, Gosposka 22. 3922

VINO belo in rdeče, izvrstno, liter 8 in 9 Din, nova sladka pijača 2 Din čez ulico v novootvorjenem bufetu Postržin, Pobrežje, Gosposvetska 56. 3977

DOBRO VINO rizling, od 5 litrov naprej po 6 in 8 Din prodam. Radics-Nasko, Meljski hrib 2, poleg »Mirim«. 3983

DOMAČE KEKSE najboljša vrste, ter vedno sveže, kakor tudi suhor in razno pecivo najceneje v pekarni Čebokli. Glavni trg 9. 3964

STARINSKO POHIŠTVO in razno drugo dobite zelo poceni v starinarni na Koroški cesti 24. 3401

Stanovanje

DVOBOBNO STANOVANJE sončno, takoj oddam. Tabor-ska ul. 22. 3975

Dijka

DVE DIJAKINJI sprejme učiteljska rodbina v dobro oskrbo blizu kolodvo-ra. Naslov v upravi lista. 3772

DIJAKA sprejemem v vso oskrbo. — Smetanova ul. 42, vrata 4. 3966

DVA DIJAKA(INJI) sprejemem na stanovanje in dobro hrano v centru. Stol-na ul. 1, vrata 1. 3967

DVA DIJAKA(INJI) sprejemem na dobro oskrbo. Naslov v upravi »Večernika«. 3968

PROFESORSKA DRUŽINA sprejme dijaka v vso oskrbo in nadzorstvo. Ciri-Metodova 12, pritličje, vrata 2. 3991

1 ali 2 mlajši DIJAKINJI sprejemem v dobro polno oskrbo. Velika zračna soba, vrt, kopalnica, na željo nemška konverzacija. Bližina šol. Naslov v upravi. 3408

DVA DIJAKA sprejemem na stanovanje in hrano. Smetanova ul. 54-II. 3409

SELITVE

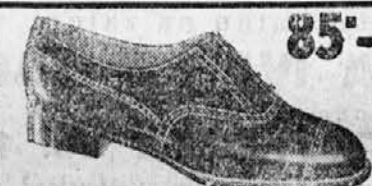
Prva jugosl. transportna d. d.

Telefon 20-44

s pohištvenimi in odprtimi vozovi, kakor tudi v skladiščena izvršuje najceneje

Schenker & Co.

MARIBOR, MELJSKA CESTA št. 16

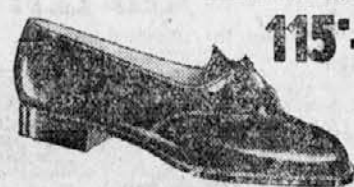

Veselite otrok in staršev
28-39 Din 85.—
31-35 Din 110.—
36-39 Din 135.—

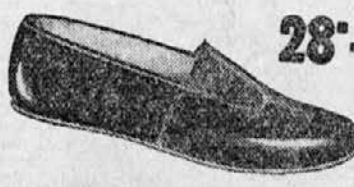

Prijubljeni čevlji za dijake
26-30 Din 75.—
31-35 Din 93.—
36-39 Din 125.—

**Za šola
le tepežne
čevlje
Peke**

Našim deklicam neobhodno
potrpehen okusen čevljiček
31-32 Din 115.—
33-35 Din 130.—

Lahek in elastičen tel. čevlji
26-30 Din 28.—
31-35 Din 32.—
36-41 Din 38.—
42-46 Din 42.—

Kupim

ODPADKE ŽELIŽA.

kovine, litine ter vsakovistne stroje kupuje in prodaja po najvišjih dnevnih cenah vsako množino Justin Gustin-čič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. 3704

RABLJENO KOLO

kupim. Naslov v upravi »Večernika«. 3973

KUPIM V PESNICI

ali neposredni bližini, na glavni cesti, nekaj zemljišča, od tega nekaj sadonosnika, z namenom, pozneje zidati. Po nudbi na upravo »Večernika« pod »Pesnica 100«. 3958

DENAR SI KUJETE!

Če prodate ponošene obleke, čevlje in perilo v znani starinarini Donko v Vetrinjski ulici 24. 3403

Mariborske specialitete

brez konkurence po kakovosti in okusu

„ROBAUS - SUHOR“

Najfinejša slaščica, velika hranilna vrednost, zlata rezerva vsake gospodinje k vinu in čaju.

Robaus zdravilni prepečenec

Najfinejši prepečenec, zdravniško priporočen pri boleznih prebave in preosnove ter za slabotno deco V Mariboru se dobi v pekarnah: Scherbaum, Vitlatzil-Genzger, Horvat, Zamuda, Kotnik, Feiertag, trgovinah: Anderle, Jaš & Lesjak, Vrhunc, Novak, Skaza, Matz, Uhler, Vidmar in obeh Nab. zadrž. drž. uslužb. 3400

Izdeluje in razpošilja

Pazite na etiketo in značko „ROBAUS“

Parna pekarna Robaus nasl. K. Rakuša, Koroška c. 24

UMRL je naš ljubljani rednik

Ivan Orthaber

višji poštni kontrolor

Pogreb bo v nedeljo, dne 8. septembra ob 16. uri iz mestne mrtvašnice na Pobrežju. Sv. Maša zadušnica bo v ponedeljek, dne 9. septembra ob 7. uri zjutraj v magdalenski cerkvi.

GLOBOKO UŽALOŠČENA RODBINA.

3405

POSOJILNICA

R. Z. Z. O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVljena LETA 1882

Stanje hranil, vlog blizu 60 milijonov Din
Rezervni sklad nad 10 milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Žrebanje I. razreda 31. kola državne razredne loterije 9. in 10. oktobra t. l.

TRIKRAT več glavnih dobitkov kakor doslej!
DEVET 2.000.000* — 1.000.000* — 500.000* — 400.000* —
 300.000* — 250.000* — 250.000* — 200.000* —
PREMIJ. in to: 200.000* — dinarjev

OSEMKRAT

v kratkem razdobju so dobile premije
 1.500.000* —
 1.200.000* — in
 1.000.000* — dinarjev
pri nas kupljene srečke!!

Cena srečk
kakor doslej:

1/1 srečka
Din 200* —

1/2 srečke
Din 100* —

1/4 srečke
Din 50* —

Strogo solidna, strokovna in diskretna postrežba!

Glavna kolektura državne razredne loterije

A. REIN in DRUG, ZAGREB
 Gajeva 8. Ilica 15.

ALI STE ROJENI

MED LETI 1859—1919?

Citatelj in citateljica tega lista rojeni med 1859—1919 se iskreno naprošajo, da nujno navedejo svoje ime in natančni datum rojstva. Sijajni astrolog, katerega znanstvena raziskavanja so splošno priznana in obsežno komentirana v vsem tisku, se je odločil, da bo citatelj in citateljica tega lista objavil svoje senzacijske in študije na področju katere morejo generacije rojene med 1859—1919 zboljati svojo eksistenco in doseči srečo, zdravje, ljubezen itd. Ta objava je največje važnosti ter nudi vsem bralcem in bralcem edinstveno priliko, da uresniči svoje želje in doseže srečo. Brez pogošnja jasnovidnost grafologije in astrologije vam bo razjasnila:

1. Vaš značaj, njegove kvalitete, njegove napake;
2. Vaše izgled v ljubezni;
3. Vaše izgled v kupčijah;
4. Vaše izgled v podedovanju;
5. Vašo življenjsko dolgot;
6. Vaše prijatelje in Vaše protektorje;
7. Vaše sovražnike, zahrbtnosti, krivične obdolžitve itd.;
8. Potovanja, spremembe bivališča;
9. Zadeve v rodbini;
10. Vse, kar želite zvedeti o loterijskih zadevah.

Citiramo nekaj izmed tisočev zahvalnic, katere prejemamo ta sijajni znanstvenik iz vseh krajev sveta. »Gospa Irma Schwarz iz Ljubljane: se zahvaljuje najpričneje, ker je v njenih najtežjih finančnih nepravikah postala njegov nasvet igrala v loteriji in za dela 150.000 Din.«

Pišite brez odloga, pošljite še danes Vaš rokopis in rojstni datum ter 30 Din kot honorar za Vašo petho analizo in horoskop natančno in stalno adreso:

Grafološki bureau — CELJE
 POŠTNI PREDAL 106

„ELISE BOCK“

vse preparate stalno na zalogi

DROGERIJA IVAN PECAR

kosmetika

MARIBOR, GOŠPO/KA UL. 11

Zahtevajte brezplačno kataloge in svetovalca!

ZAHVALA

Vsem, ki so sočustvovali z nami in vsem, ki so ljubo pokojnico spremljali na njeni zadnji poti, bodi tem potom izrečena najprišrečnejša zahvala.

ERIKA KAUCIČ,
in ostalo sorodstvo.

Maribor, dne 7. septembra 1935.

TRGOVINA SCHMIDL, nasl. VINKO ZORKO

Maribor, Stalna ulica

nudi vsem cenj. damam in kuharicam doma pitano in očiščeno perutnino po ponovno znižani ceni. Dobavi vam tudi jerebice in v najkrajšem času ostalo divjačino.

Darujte za Pomožno akcijo!

Graški velesejem

od 14. — 22. septembra 1935

POSEBNE RAZSTAVE:

»Uporabljajte avstrijski gorilni material«, »Štajersko umetno rokodelstvo«, »Gradnja vrtov«, »Radijska zaščitna sredstva pri sprejemu in proti motnjam«.

od 14. — 17. septembra 1935

3. ZVEZNA RAZSTAVA GOVED:

zveze za rejo rjave goveje živine na Štajerskem.

15. september: Revija alpskih noš s slavnostnim sprevedom.

Legitimacije dobite pri Bančni poslovalnici Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25, pri Putniku na Aleksandrovi cesti 35 in pri avstrijskem konzulatu v Zagrebu ter pri avstrijskem javnem tujsko in propagandno prometnem uradu v Beogradu 3954

Dražbeni oklic

Dne 7. oktobra 1935 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

1/2 zemljiška knjiga Limbuš vl. št. 11

Cenilna vrednost Din 30.881* —

Najmanjši ponudek Din 20.587*32

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 13. avgusta 1935.

Za jesen in zimo

Pletenine-Traun

Odlično priznana pletarna Paule Traun, Slovenska ulica 8 nudi damam in gospodom pletene puloverje, veste, bluze in še drugo vse **lastnega izdelka.**

Traunove pletenine so dosegle velik uspeh tudi na mariborski modni reviji.

Traunove pletenine

3826

Spomnite se CMD

Obrtna dela

POPRAVILA DAMSKIH KLOBUKOV

vseh vrst, najmodernejša oblika, dobra izpeljava, prevzame po najnižjih cenah in hitro izvrši Ana Hobacher. Aleksandrova 11. 3775

Posojilo

RABIM TAKOJ

4000 Din; vrnem najkašneje do 1. novembra 6000 Din. Ponudbe pod »Takoj« na upravo »Večernika«, 3559

Službo dobi

AKVIZITERJA

in prodajalca tekstilne stroke sprejememo. Izurjeni in vajeni posečati privatne stranke imajo prednost. Ponudbe na upravo pod značko »Akviziter«. 3797

Pouk

MISS EDITH OXLEY

poučuje angleščino in francosčino od 1. oktobra naprej.

Oglašuite!

RANILNICA

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica